

Молодий Комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 6 грудня 1939 року.

№ 24 (3999).

СУБОТА

11

ЧЕРВНЯ 1988 р.

Ціна 8 коп.

Ура, ка-мі-ку-лі! І нічого, що сніпки щодня передають дощі та зливи, все одно ура! Хоча для ося цих учнів з Кіровоградської області № 31 краще, звичайно, щоб було сонячно в селі Паньківці Новомиргородського району. Там їхній табір праці та відпочинку. Школярі трудяться в саду колгоспу імені Куйбишева, сапають кабачки, допомагають ветеранам Великої Вітчизняної війни... І, ясна річ, відпочивають, бо канікули!
фото В. ГРИБА

Читайте в наступних номерах

● У 4000-му номері «МК» радимо звернути увагу на... «...І хлопці рушили в похід» — так називався репортаж про початок кількадечного кінного рейду онуфріївських краєзнавців (номер за 14 травня ц. р.). Про побачене в путі і роздуми з цього приводу — чергова публікація експедиції «МК» «Історична пам'ять». Її ав-

тор — спеціальний кореспондент тижневика, який був учасником походу.

Колектив обрав делегата. Назустріч XIX Всесоюзній партійній конференції.

● «Журналіст змінює професію». Чим сьогодні живе міліція, її труднощі і проблеми.

● Творче об'єднання молоді (ТОМ) — явище нове, в усякому разі для Кіровограда. Чи ж ця новизна виявляється лише в назві, чи в принципах вирішення молодіжних проблем, яких нині не бракує!

ДИНАМІКА РОЗВИТКУ СІМЕЙНОГО ПІДРЯДУ В КІРОВОГРАДСЬКОМУ РАЙОНІ. «ПРИЙДЖАЙТЕ ПО ДОСВІД!» —

3

стор.

«КОНКРЕТНОСТІ! ШЕ Я ДОТЕПЕР НА ПАРТІЙНИХ ЗБОРАХ... ВСЕ ЗВОДИТЬСЯ ДО БАЛАНІНИ...» ОБГОВОРЮЄМО ТЕЗИ ЦИ

афіша
НОМЕРА

НПРС ДО XIX ВСЕСОЮЗНОЇ ПАРТІЙНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ —

4

стор.

Обличчя наших перших комсомольських ватажків... Архівні знімки наближають далекі 20-ті роки обласної комсомолії. До 70-річчя ВЛКСМ —

5

стор.

СПРАВА НЕ В ТОМУ, ЩО ХТОСЬ ЗАМІСТЬ КОГОСЬ НАПИСАВ БРУДНОГО ЛИСТА... ГІРШЕ,

КОЛИ ЗАХИЩАТИ БЕРУТЬСЯ НЕ ОМСВЯЩЕНОГО, А АНОНІМНИКА... «ЧЕСТЬ МУНДИРА» —

8

стор.

Фани! «А може, це анархія!», «Так що ж п'є Я. Боби-пак?», «Таким, як ви, місце в колонії...», «Просту тиші...». Ці та інші листи читачів з приводу публікації «Десятий сектор просить... допомоги» — 9 стор.

інформація

ВІДВЕРТОСТІ
«ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ»

РЕЗОНАНС

Черговий випуск телепресклубу «Зворотний зв'язок», який вийшов на телекрани області увечері 26 травня, запропонував глядачам зустріч із секретарями Кіровоградських обкому та міськкому ЛКСМУ, журналістами тижневика «Молодий комунар», обласного телерадіокомітету і «Кіровоградської правди».

Питань було чимало, а ось відповідей на них не вистачило через брак часу передачі. Прощаючись з телеглядачами, перший секретар Кіровоградського обкому комсомолу П. Малий пообіцяв продовжити розмову на сторінках тижневика і дати відповіді на решту питань, які хвилюють телеглядачів.

Кореспондент «Молодого комунара» зустрівся з П. Малим:

— Павле, телеглядачі запитують, чи правда, що деякі комітети комсомолу переходять на госпрозрахунок? Чи стоїть це Кіровоградського обкому ЛКСМУ?

— Так, нині вже десять обкомів комсомолу нашої республіки перейшли на нові форми фінансово-економічної діяльності, зокрема, — на самофінансування. Це ті обкоми, які працювали без будь-яких дотацій. Комсомольська організація Кіровоградщини поки що дістає фінансову допомогу від Центрального Комітету ЛКСМУ. Планується, що в найближчій п'ятирічці ми також перейдемо на самофінансування шляхом щорічного зменшення дотацій на 20 процентів. Як розв'язати це завдання? По-перше, завдяки зменшенню витрат, по-друге, через збільшення прибутків за рахунок проведення суботників, інших акцій (збір макулатури, металобрухту, лікарських рослин, проведення різноманітних культурних заходів), а також шляхом створення молодіжних фондів на виробництві та в сільському господарстві.

— У селищі Новому в будинку МЖК його членам виділили лише 20 квартир. А як же з іншими?

— МЖК — це молодіжний житловий комплекс. Говорити сьогодні про наявність такого комплексу в селищі Новому не доводиться. Комітет комсомолу Кіровоградського ліварного заводу намагався реалізувати ідею МЖК. Однак через невеликі об'єми будівництва адміністрація підприємства прийняла рішення лише про участь комсомольців в будівництві житла господарським способом. В ньому й було застосовано елементи МЖК, а саме — організацію соціалістичного змагання за право бути бійцем комсомольського будівельного загону. Після закінчення будівництва членом загону й було виділено 20 квартир.

— Як обком може сприяти створенню комплексів МЖК — такими, якими їм належить бути?

— Нині можна вести мову тільки про окремі будинки, бо проекту на комплексне будівництво не існує. Це важливе питання не раз порушувалося обкомом на засіданнях міськвиконкому, але конкретної відповіді на нього немає й досі. Може, голова Кіровоградського міськвиконкому внесе ясність?

— Де в обласному центрі можна займатися атлетичною гімнастикою?

— До ваших послуг атлетичні зали клубу «Тепловик», спортклубу «Зірка», заводу «Гіросила». До речі, в «Тепловіку» існує й жіноча секція.

— Коли і де можна почути виступи наших місцевих рок-груп?

— 26 червня у програмі святкування Дня молоді всі бажані зустрінуться не тільки з кіровоградськими рок-групами, а й із гостями з інших міст області та республіки. Ініціативу в проведенні рок-панорами ми віддали місцевому рок-клубові.

— Які заходи проводяться обкомом ЛКСМУ у боротьбі з негативними явищами серед молоді?

— Це — цілий напрям у роботі обкому. Ми маємо аналіз реального стану справ. Створено спеціальні групи ОКЗД у боротьбі з наркоманією і проституцією. Передбачаємо індивідуальну роботу з порушниками. Ведеться пропагандистська робота. До осіб, які «виправленню не піддаються», вживаємо комсомольські стягнення.

— А як справи з «фанатами»?

— Ми вирішили допомогти новоствореному Клубові любителів футболу. Так, у понеділок представники «фанів» за рахунок обкому комсомолу поїдуть на кілька днів до Дніпропетровська, де вже існує подібний клуб. Гадаю, що це і є конкретна допомога у вивченні проблеми.

ПОСТСКРИПТУМ, АБО ПРО ТЕ, ЧОГО НЕ БАЧИЛИ НА ЕКРАНАХ ТЕЛЕГЛЯДАЧІ.

Як ви пам'ятаєте, під час роботи телепресклубу один із кореспондентів тижневика пообіцяв посприяти колишньому воїнові-інтернаціоналістові з Бобринця В. Главицькому. 18 січня ц. р. йому було вручено ордер на одержання квартири, але та була... зайнята. Її «господарем» виявився С. М. Безуглий — «з дозволу» голови Бобринецького райвиконкому.

Втім, не встиг кореспондент навіть написати відрядження, як до редакції подзвонили з Бобринця: «Все в порядку! В. Главицький вже одержав квартиру!». Що це — перебудова? Чи підбудова? Доводиться лише гадати, скільки б іще оббивав пороги колишній воїн-інтернаціоналіст, якби не було телепередачі з цього приводу...

ГОНОРАР ВІД ПЕРЕДАЧІ «ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК» УСІ ЙОГО УЧАСНИКИ ПЕРЕРАХУВАЛИ НА РАХУНОК БУДІВНИЦТВА ПАМ'ЯТНИКА ВОІНАМ-ІНТЕРНАЦІОНАЛІСТАМ УСІХ ПОКОЛІНЬ.

С ПРАВЖНЯ цінність усякого видовища багато в чому визначається глядацьким інтересом. Тому разом з тими щасливцями, що заповнили минулої суботи будинок культури імені Компанійця обласного центру, необхідно врахувати і тих, кому не вдалося придбати квитка.

— Шукаю зайвого квиточка!..

І справді, після закінчення свята до його учасників підходило чимало дівчат і хлопців, які цікавилися, де можна почати займатися атлетичною гімнастикою, аеробікою, просто оздоровчою фізкультурою.

Ось одна з відповідей — учасника показових виступів атлетів Юрія Шнеєра:

ХТО У МІСТІ
НАЙМИЛІШИЙ?

Це відверте прохання перегукнулося з не менш загадковим: «Поспішайте стати першою красунею Кіровограда»!

— Свято краси і здоров'я організоване в нашому місті вперше, — сказав перед його відкриттям голова обласної ради ВДФСТ профспілок Ю. І. Махно. — Його мета — популяризація фізичної культури й спорту...

— В одній із народних казок на чоловіка-богатира чекають три випробування. Перше — на кмітливість та ерудицію, друге — за зовнішніми даними, третє — на фізичну силу. Все це дає спорт, здоровий спосіб життя.

А переможницею конкурсу красунь стала вісімнадцятирічна студентка факультету фізвихо-

вання Кіровоградського державного педінституту Олена Гірна, яка підкорила не тільки суворе жюрі, а й глядацький зал...

— Олено, як ти сприйняла цю перемогу?

— Спокійно. Адже в понеділок черговий екзамен в інституті, тому зайве хвилювання ні до чого.

— У кожній конкурсантці повинен бути свій маленький секрет...

— Ніяких таємниць не приховую. Я десять років займалася художньою гімнастикою.

— Після того, як ти здобула корону «Міс-88», кому подякуєш у першу чергу?

— Своїм тренерам і педагогам.

— Як ти вважаєш, чи потрібні подібні конкурси?

— Безсумнісно.

Так. Досвід проведення цього свята має значитися й надалі. Адже усі ми скучили за незвичними видовищами.

С. БОНДАРЄВ.

На цей раз тут гостювала група акторів з Орла на чолі з головним режисером театру Б. Н. Голубицьким. Вели зустріч завідувача відділом мистецтва Е. М. Янчукова та завідувачкою театру, заслуженої працівниці культури РРФСР О. М. Нестерова. А виступили РРФСР О. Магдалінін, П. Воробйов (шойно пройшов у місті фільм «На ісохде нощі» з його учас-

тню); виконавець головної ролі у виставі «Мандат» В. Фролов на цей раз читав тургеневські вірші в прозі... Були запитання — про те, яка принципова різниця між великою і малою сценою; як повернути теперішнього часом пасивного глядача в театр; як розуміють актори й режисер роль сьогоднішнього й майбутнього театру тощо.

Наш кор.

РЕЗОНАНС

ЮНАКИ І ДІВЧАТА!

2 ЛИПНЯ В ОБЛАСТІ

ВІДБУДЕТЬСЯ КОМСО-

МОЛЬСЬКО-МОЛОДІЖ-

НИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ

СУБОТНИК. Закликаємо

всіх, кому дорога доля рідної природи, на своїх підприємствах, в організаціях, колгоспах і радгоспах, містах і селах взяти активну участь в роботі по поліпшенню стану водного і повітряного басейнів, підвищенню родючості ґрунтів, благоустрою й озелененню територій населених пунктів тощо. Ще одну конкретну справу мають зробити і учасники комсомольської природоохоронної операції «Південний Буг».

Нині в області триває

підготовка до суботника. В наступному номері нашого тижневика будуть названі ті об'єкти, куточки природи, ті річки, які в першу чергу потребують сьогодні захисту природоохоронців, нас із вами.

ДОРОГІ ДРУЗІ! ДО СУ-

БОТНИКА ЗАЛИШИЛОСЯ

ТРИ ТИЖНІ. ОБКОМ КОМ-

СОМОЛУ, РЕДАКЦІЯ ГАЗЕ-

ТИ «МОЛОДИЙ КОМУНАР»

ЗАКЛИКАЄ МІСЬККОМИ І

РАЙКОМИ КОМСОМОЛУ,

КОМСОМОЛЬСЬКІ ОРГАНІ-

ЗАЦІ ПОДБАТИ ПРО ТЕ,

ЩОБ ЕКОЛОГІЧНИЙ СУ-

БОТНИК ПРОЯВИВ ОРГА-

НІЗОВАНО І ПРОДУКТИВ-

НО. АДЖЕ НАВЕДЕННЯ

ЧИСТОТИ І ПОРЯДКУ В

НАШОМУ СПІЛЬНОМУ ДО-

МІ — НАША СПРАВА.

Орловці —
у «Світочі»

Втретє за останнє десятиріччя гастроліє в нашому місті Орловський драматичний театр імені І. С. Тургенева. Особливість нинішніх гастролей орловців — це наявність поруч з основною експериментальної сцени. Авторів цих рядків випало побувати на перших двох виставах, що йшли на обох сценах. Лишилися приємні враження від «Мандата» за М. Ерланом і «Плюшевої мавпочки» за М. Яблонською. Про ці спектаклі, а також про прем'єру «Не грайтеся з архангелами» за Д. Фо, про комедію за Н. Йордановим та Г. Рибкіним, які орловці привезли до Кіровограда і які кіровоградці побачили у перший гастрольний тиждень, йшлося на зустрічі у відділі мистецтв обласної наукової бібліотеки імені Крупської, де вже другий рік гостинно зустрічає гостей наша літературно-мистецька вітальня «Світотч».

11 червня 1988 року

ПАМ'ЯТАЄТЬСЯ, у тракторній бригаді колгоспу імені Боженка відбувалися збори механізаторів. Останні перед виходом у поле. Недавні колгоспний етипендіат, випускник сільськогосподарської академії, нині — головний агроном колгоспу Олексій Назаров доповідав про робочий план на період польових робіт. Точніше, план було затверджено ще в лютому, а тоді востаннє уточнювалися всі деталі — розстановка сил для дозміної роботи, вирішувалося, хто закриватиме вологу, хто сіятиме і т. д. Коли постало питання, чи потрібні сівальники, заперечалися. Ще два роки тому сівальниками брали жінок із польової бригади без будь-яких вагань. Тепер же виникли сумніви, бо бригада на орендному підприємстві, платити доведеться із власного фонду заробітної плати. Вирішили, що цього року без сівальників не зможуть обійтися (а раптом тракторист не помітить, що якийсь сошник забився, і буде просів), але більшість сівальників підібрали з числа механізаторів бригади. Замість трьох агрегатів, як передбачалося планом, вирішили на сібці цукрових буряків використати тільки два. Один — проवास на випадок поломки. Критерій все той же: максимально здешевити урожай.

У цій зацікавленій розмові брали участь ветерани колгоспного виробництва Павло Дмитрович Лисюк, Яків Олександрович Бандурко, Степан Андрійович Гончар, а також молоді хлібороби, зокрема, комсомолец Олександр Воробйов.

Молодий колгоспний агроном Назаров познайомив мене із своїм ровесником ланковим Воробйовим минулого літа. Тоді Сашові виповнилося двадцять два. Почав працювати трактористом до армії. Зарекомендував себе справжнім майстром-хліборобом. Після армії повернувся у свою тракторну бригаду. Коли зайшла мова про створення безармійних ланок, які працюватимуть на кінцевий результат, товариші по роботі обрали його ланковим.

У ланці їх було шестеро. Наймолодший — Воробйов. А ще — комсомолец Віктор Якименко. Майже вповнину старші віком за Воробйова і Андрій Карпович Пришляк, Василь Анатійович Кушніров, Леонід Григорович Ліпей. Досвідчені хлібороби знають і землю, і техніку. З волі цих людей і став Олександр Воробйов ланковим. Чому саме його обрали? Молодий, ініціативний, діло знає. Так пояснили свій вибір члени ланки.

Гортаю записник, згадую, що минулого року не лише в колгоспі імені Боженка, а й у всіх інших господарствах району ланкових не призначали «зверху», як було раніше, — їх вибирали самі механізатори, враховуючи знання, організаторські здібності, любов до землі та інші риси характеру. У ряді господарств досвідчені ланкові стали наставниками, а ланки очолювали молоді люди, комсомольці.

У колгоспах імені Крупської, імені Карла

Маркса, імені Чапаєва, «Україна», в радгоспі «Кіровський» та деяких інших господарствах були створені комсомольсько-молодіжні колективи.

В 1987 році сільськогосподарські культури в районі на площі понад 105 тисяч гектарів вирощували за колективним підприємством 162 механізовані ланки, 24 з них — комсомольсько-молодіжні. Майже на третину збільшилося їх нині.

Робота на кінцевий результат органічно поєднала запал і знання молодих та старших хліборобів. Це позитивно по-

1,5—2 тонни на механізатора. Ланка з п'яти чоловіків Степана Човпуна з радгоспу «Кіровський» одержала за вирощений урожай 1187 карбованців і майже 10 тонн зерна.

Колективний, сімейний підприємств виявився добрим важелем у збільшенні виробництва продукції. А от щодо зниження її собівартості він не справлювався. Керівники району звернулися до досвіду Литви, Казахстану. Делегація на чолі з першим секретарем райкому партії А. І. Кондратенком побувала у колгоспі «За мир» Жальчи-

кий. Як економіст він радий, що люди зрозуміли суть орендного підприємства, по-справжньому почали рахувати свій колгоспний карбованець.

Слід сказати, що економічні служби господарств району дуже багато зробили для впровадження нових форм організації і оплати праці. А школою підготовки і перепідготовки економістів є колгосп імені Леніна, де головним економістом Раїса Чорнокінь. Це з її допомогою в січні минулого року в господарстві почали організовувати сімейні під-

тим, як розподіляються корми, разом дають заявку, скільки і яких кормів треба завезти на день. У кожного глави сімейства, яке працює за підприємством, є чекова книжка. Тепер без підприємців ніхто не може записати їм в затрати. Вони відчують себе повними господарями виробництва, самі визначають, що і коли необхідно їм брати. Кожен член сімейного підприємства — і рядовий робітник, і бухгалтер, і завідувач фермою. Продуктивність праці підприємних ланок перевищує середню по фермі в 1,5—1,7 раза.

становив 1440 карбованців.

Найбільше людей за сімейним підприємством працювало в позаробочий час та у вихідні дні із заводу радіовиробів. Нещодавно я зустрівся з деякими робітниками і службовцями заводу, які працювали торік і працюватимуть нинішнього року за підприємством на вирощуванні овочів — з Ніною та Михайлом Васильовими, Ніною Малашко, Валентиною Малецькою, Миколою Дуліном. Очолює цю міжсімейну підприємчу ланку апаратниця очисних споруд заводу радіовиробів Валентина Бут. Ось що вона розповіла:

— Минулого року за сімейним підприємством вирощували помідори у колгоспі імені Ульянова на площі 0,25 гектара. Разом з мною на плантації працював і чоловік Євген. За підприємством вирощували помідори, крім нас, ще чотири сім'ї заводчан. У кожній було по 0,25 гектара помідорів. Тричі ми їх просадили і в середньому зібрали з кожної ділянки по 225 центнерів томатів. За це кожна сім'я одержала по 1595 карбованців.

Вона розповіла, що на нинішній рік уклали договір вирощувати за підприємством ранні та пізні помідори, капусту 40 робітників та інженерно-технічних працівників заводу радіовиробів.

Згодом у колгоспі імені Ульянова повідомили, що на сімейний підприємств укладено понад 350 договорів (а торік було 24). На підприємств передано не лише помідори, а й капусту та інші овочеві культури.

Чимало договорів укладено з міськими жителями на вирощування городини за сімейним підприємством у колгоспах імені Шевченка, імені Леніна, «Україна», які теж спеціалізуються на виробництві овочів. Це добра передумова того, що нинішнього року на прилавках магазинів обласного центру буде більше овочів, ніж торік, а масових виїздів на збирання врожаю городини стане менше.

В. ЦВЯХ, журналіст, Кіровоградський район.

«ПРИЇДЖАЙТЕ ПО ДОСВІД!»

НОТАТКИ ПРО КОЛЕКТИВНІ МЕТОДИ ПРАЦІ І ЇХНЮ ВІДДАЧУ

значилося на показниках роботи. Торік Олександр Воробйов і його товариші по роботі з колгоспу імені Боженка зібрали з гектара по 29 центнерів ячменю, по 21 центнеру вівса, 27 центнерів гороху. І це — в засушливий рік. Всього зернових тут взяли на круг минулого року по 26,9 центнера, на 7,1 центнера більше, ніж у середньому за рік в одинадцятій п'ятирічці.

Механізована ланка комсомольця Сергія Човпуна з радгоспу «Кіровський» за колективним підприємством виростила і збрала з гектара по 51 центнеру озимої пшениці.

Підприємча ланка члена райкому партії Семена Івановича Скрипченка з колгоспу імені Чапаєва, в складі якої шість чоловіків, виростила і збрала на 100 гектарах гібридної кукурудзи по 42,1 центнера зерно, соняшнику на 180 гектарах — по 22,6 центнера.

Колектив досвідченого механізатора з колгоспу імені Фрунзе Миколи Федотовича Шевченка зібрав з гектара по 48,5 центнера зернових.

Подібні факти можна і треба занести в актив господарського розрахунку і колективного підприємства.

На початку березня на зборах партійно-господарського активу району було розглянуто питання про стан і заходи по забезпеченню виконання планів виробництва і продажу державі продуктів рослинництва і тваринництва на основі впровадження прогресивних форм організації та оплати праці.

Розумію — дещо переобтяжую розповідь цифрами. Та аби наочніше показати, що дало району впровадження госпрозрахунку і колективного підприємства, наведу ще кілька цифр, які прозвучали на згаданому активі. Середньорічне виробництво зерна за два останні роки у порівнянні з досягнутим рівнем одинадцяті п'ятиріччя в цілому по району виросло на 11 процентів, а продаж його державі збільшився на 22 проценти.

Можна стверджувати, що підприємств прижився, зарекомендував себе якнайкраще. З ростом урожайності зросли і виплати трудівникам полів грошми і натурою. Якщо, наприклад, тракторна бригада колгоспу імені Боженка раніше одержувала зерно по 18—20 тонн, то минулого року — 90 тонн, або по

нинського району Литовської РСР. У них за позичили досвід роботи за орендним підприємством, який відкриває широкі можливості як для збільшення виробництва продукції, так і для зниження її собівартості.

В районі було організовано економічний всеобуч. Основам орендного підприємства вчилися механізатори, тваринники, спеціалісти і керівники господарств. Потім були підписані договори на орендний підприємств між колективами бригад, ферм і правліннями колгоспів, дирекціями радгоспів. Сьогодні всі тракторні бригади і більшість тваринницьких ферм працюють за орендним підприємством. Люди рахують і витрати, і затрати, бо це ж — дохід колгоспу, їхній заробіток. У згаданому напочатку колгоспі імені Боженка механізатори відмовилися від послуг польової бригади. 12 жінок, що вивільнилися з рілляної бригади, зараз займаються вирощуванням овочів. Зарахунок раціональнішої організації праці на свинотоварному комплексі цього колгоспу «безробітними» стали 14 чоловік, їх направили в будівельну бригаду.

Ці факти не без гордості називав головний економіст колгоспу імені Боженка Г. В. Мізещ-

рядні ланки в молочному тваринництві. Спочатку на підприємств взяли 50 нетелей подружжя Галина та Микола Пелехи.

За їхнім прикладом взяла на підприємств нетелей і сім'я Зубченків — Григорій та Валентина.

— Результати роботи сімейних підприємств не можуть не радувати, — розповідає Р. І. Чорнокінь. За неповний лактаційний період торік сім'я Зубченків надовила на первістку по 3797 кілограмів молока, високі результати нині і в Пелехів.

До речі, зараз на підприємств працює уже не сім'я, а сімейство Пелехів. До батьків приєдналася дочка Світлана, яка до того працювала в Кіровограді. Після закінчення десяти класів в Бережнській середній школі на ферму прийшов їхній син Володимир. Наприкінці минулого року до складу сімейної підприємної ланки ввійшов старший син Віктор з дружиною Наталією. Зараз Пелехи доглядають 94 корови і 61 нетель.

Весь цикл робіт, крім заведення і роздачі кормів, члени сімейної ланки виконують самі. У них немає сплосарів, доглядачів. Раціональніше використовують корми, оскільки кожний з них індивідуально слідкує за

Кожна сім'я протягом року авансувалася з розрахунку 2,43 карбованця за наданий центнер молока. В кінці 1987 року за кінцевими результатами із врахуванням за стаж роботи було нараховано подружжю Пелехів 6776 карбованців, подружжю Зубченків — 9878 карбованців. Як бачимо, матеріально вигідно і колгоспу, і сім'ям.

Є на селі підприємств, в якому можуть взяти участь і міські жителі. Це сімейний та міжсімейний підприємств по вирощуванню овочів. Започаткували його ентузіасти в приміському колгоспі імені Ульянова. Про це бригадир овочівників Карія Нетес розповідає так:

— У колгоспі постійно не вистачало робочих рук, щоб вчасно зібрати томати. Минулого року правління колгоспу звернулося до жителів обласного центру взяти помідори на підприємств. За цим методом у колгоспі працювало 24 молоді сім'ї.

Сім'ї вирощували помідори на 9,45 гектарах. У середньому з кожного одержали по 544 центнера томатів. Рентабельність галузі склала 29 процентів. Це вигідно господарству. 24 сім'ї за реалізовану продукцію одержали 34 578 карбованців, або середній заробіток кожної

МОЛОДІСТЬ—НЕ ЗАВАДА

Ще раз переконатися в цій мудрості, коли наш фотокореспондент В. ГРИБ, який зробив знімок, розповідає про Світлану ІВАНОВСЬКУ, ось що усміхнену симпатичну дівчину. Зрештою, в Трепещі та Знам'янці думають так саме — Світлана мала честь бути обраною депутатом районної Ради народних депутатів. Працює вона не так вже й довго — 5 років. Прийшла в колгосп «Маяк» Знам'янського району після закінчення Олександрійського радгоспу-технікуму. Навряд чи її професія ветфельдшера є чисто жіночою, але Світлана справляється з тим, що їй як добре. Уте, що від початку року на племінній фермі № 2 надоліли по 1577 кілограмів молока на корову, доклали свого професійного уміння і Світлана. Молодь може багато — їй варто тільки повірити. Як от Світлану Івановську.

Т. КОСТЕЦЬКА.

Галина ЖАРКО, доярка колгоспу «Рассвет» Новгородівського району:

1. Конкретності! Особливо у вирішенні господарських питань. На XXVII з'їзді КПРС Проловочу програму було названо проблемою. Справді, це — проблема. Ще недостатньо в нашій країні виробляється продовольчих товарів. В останні роки намічено ряд заходів, які мають сприяти вирі-

шенню цієї проблеми. Тож я чекаю, що партконференція не тільки назве, намітить шляхи, а й точно вкаже: хто і що повинен зробити.

У Тезах ЦК КПРС до партійної конференції говориться про поліпшення роботи партійних організацій. Хочеться, щоб покращення відбулося і в нашій, колгоспній парторганізації. Бо ще й дотепер починаємо на партійних зборах обговорювати одне яєсь питан-

ня, а в результаті все частіше зводиться до балакання. Чого-чого, а цього в наш грандіозний час перебудови не повинно бути.

2. Мій трудовий внесок — за шість місяців виконати семимісячний план по надоях молока. В цілому це шість тонн понадпланового молока. За рік я зобов'язалася від кожної корови надати по три тисячі кілограмів молока. Думаю, з цим завданням справлюся!

3. Якби я була делегатом конференції, я б з її трибуни говорила б про те, що варто ще більше уваги приділяти сільському господарству. Не на папері, а на ділі. Дояркам, наприклад, потрібні нові дойльні апарати, ряд технічних засобів, які б покращили й полегшили б нашу працю. Без впровадження науково-технічних новинок у виробництво ми не зможемо значною мірою підвищити про-

дуктивність тварин. Тому й недостатньо ще молочних продуктів в магазинах.

Варто зауважити й про ставлення до праці. Дехто, можливо, подумав, що це дрібниці і що про таке не варто говорити на конференції. Я ж вважаю, що саме там і треба звернути увагу на мікроклімат в трудових колективах, адже від нього залежить і робота кожного працюючого.

Лариса БІЛОВОЛ, інженер Кіровоградського троллейбусного управління:

1. Ми пережили важкий застійний період. Сьогодні, як ніколи, треба прискорити темпами піднятися від тих минулих років. Конференція, вірю, зробить ще один крок вперед.

Часто ми не можемо розумно використовувати багатство нашої країни. Наприклад, платино золотим

карбованцем за те обладнання й устаткування, яке можемо виготовити самі. Я дивуюся, що в троллейбусах, які курсують вулицями Кіровограда, задній міст — імпортерний. Звичайно, складова деталь, яку можна виготовити й у нас. Хочеться, щоб конференція поклала край такій безгосподарності. У нас багато прекрасних, знайомих спеціалістів, але немає належної матеріаль-

но-технічної бази, немає спільної зацікавленості всіх сфер і служб в кінцевому результаті. Думаю, конференція внесе пожвавлення і в цьому, одному з головних, господарському процесі.

2. У творчій співдружності з молодим працівником троллейбусного управління — слюсарем по ремонту Юрієм Шевчуком — ми впровадили у виробни-

цтво винахід. Тепер в майстернях управління ми можемо відновлювати клапани регулятора положення кузова троллейбуса, які виходять з ладу. Річний економічний ефект нашого винаходу становить дві тисячі карбованців. Оце і є моїм трудовим вкладом до дня відкриття конференції.

3. Насамперед скажу, що я не хотіла, щоб мене обирали делегатом так, як обирали делегатів від нашої

обласної парторганізації. Хотіла б гласності: щоб про кандидата це до виборів знали в області, щоб, можливо, люди зверталися за питаннями і проханнями висловити їхні побажання в Москві.

Ну, а з трибуни конференції я б звернулася до всіх: давайте будемо менше говорити про недоліки, а більше робити для того, щоб їх ліквідувати.

ЕКСПРЕС-АНКЕТА

XIX Всесоюзна партійна конференція:

якби я був делегатом

1. Всі ми з нетерпінням чекаємо, коли розпочне свою роботу XIX партконференція. А що від неї чекаєш особисто ти, сучаснику?

2. Багато трудових колективів, у тому числі й комсомольсько-молодіжних, зустрічають конференцію значними успіхами в праці. Який трудовий вклад твій, друже?

3. Що сказав би ти з трибуни конференції, якби був її делегатом?

ЕКСПРЕС-АНКЕТА

Олександр КОЛОМАЦЬКИЙ, голова Кіровоградського МЖК-1:

1. Мій син минулої осені пішов у перший клас. Йому пощастило: він переступив поріг новобудованої школи № 31. Свято першого дзвінка тут було особливо урочистим. Багато хороших слів говорилось на адресу будівельників. Хлопчик був страшенно задоволений. Особливо тим, що в будівництві його школи брав участь загін кандидатів в члени МЖК. До всього, що стосується моєї роботи, в сина, звичайно, підвищений інтерес.

А вранці, за сніданком,

наше місцеве радіо розповіло моему хлопцеві, що збудували, мовляв, в Кіровограді нову школу, як завжди, з недоробками. І, взагалі, — як не соромно будівельникам!

— Тату, хіба це про мою школу? — І в очах відчай, а голос тремтить, ще трохи й заплаче...

Такий от життєвий урок. Особисто я хочу, щоб таких уроків сьогоднішні діти не знали зовсім, хочу, щоб їм не довелося бачити дві правди в житті, якими ми так грішили донедавна.

2. Рух по створенню молодіжних житлових комплексів в нашій країні виник якраз на переломі двох

Тетяна КОСТИНА, фрезерувальник кіровоградського ВО «Друкарш»:

1. Від конференції чекаю радикальних змін. В усьому. Бо про те, що нам треба робити, ми знаємо. Однак, знати замало. Треба працювати. І не як-небудь, а на совість. Звичайно, ми робимо, і немало. На жаль, все бачимо в процентах: чого-ось зробити на стільки-то процентів більше... більше... більше... Не так і багато тих «більших» процентів на прилавках магазинів. Хочеться бачити товар, як мовиться, лінем.

Цікава, на мою думку, ідея в Тезах ЦК КПРС до XIX партконференції — конкретні пропозиції щодо по-

ліпшення роботи в партійних організаціях. От чомусь про комсомол там не сказано конкретно нічого. Розумію — конференція партійна. Та спілка ж молоді, її члени — надійний помічник партії!

2. Добросовісність у роботі! — ось мій внесок до дня відкриття партконференції. У нас на підприємстві останні роки склалася досить напружена обстановка: спочатку простуюємо, а потім за вадівці коротий строк робимо план. Тож я, як і всі члени нашої комсомольської бригади цеху № 10, зобов'язалися зустріти XIX Всесоюзну партійну конференцію не лише виконанням, а й перевиконанням місячних зобов'язань.

3. З трибуни конференції, якби я була делегатом, я б звернулася до всіх трудівників — поменше лозунгів, поменше красивих слів! Більше діла! Ще могла запропонувати, щоб усі ми, виробничники, з більшою відповідальністю ставилися до своїх обов'язків. Бо, наприклад, у нас на «Друкарші» трапляються непорозуміння між керівниками і рядовими трудівниками. Не хочуть наші керівники зрозуміти нас, членів комсомольсько-молодіжної бригади, що нам соромно ходити на сусідню ділянку і випрошувати деталі. Справа ж у нас спільна, а ставлення різне до неї. Це актуально й щодо масштабів країни.

епох, виник як реакція молоді на застійні явища, виник закономірно і в економічному і в соціальному розумінні. Багато молодих на той час втратили віру в можливість змін на краще як в особистому житті, так і в державі. І раптом — грим серед ясного неба — ось він.

Варіант, шлях на якому гармонійно поєднується вирішення особистих проблем, підвищується соціальний рівень, є можливість своїми руками зробити конкретний внесок в економічний розвиток країни. Саме так я сприйняв перше повідомлення про створення МЖК в м. Свердловську. І от на сьогодні вже другий комсомольсько-молодіжний будівельний загін працює на домобудівному комбінаті,

третій — змагається за право участі в будівництві МЖК. Це результат роботи нашого оргкомітету, який я очолюю, штабів на підприємствах.

Та, на превеликий жаль, говоримо не тільки про перемоги. Колектив МЖК — це ніби модель нашого суспільства з усіма його хворобами. Ми ще не пливемо морем демократії, тільки вітрила ладаємо. Дуже багато ще треба зробити, щоб кожен з нас відчув відповідальність за колектив, за державу, та, будемо відвертими, і особисто за себе. Важко привчити себе не чекати вказівок і інструкцій, не думати, що хтось вирішить всі наші суперечності, а жити девізом «Якщо не я, то хто ж?».

3. Чи не найбільш негативно на нашу мораль вплинула в останні роки наявність різного виду «спеціалізацій». Спецмагазини і лікарні, спецсанаторії і товари не для кожного, особливі навчальні заклади і спеціальні місця на пивнатарі. І немає значення, чим зумовлена така «спец...»: тугим гаманцем, напханим неправедно заробленими грошима чи високим титулом. З'явилася еліта, вищий гатунок людської породи, за зовнішнім лоском в якій гнила серцевина. Вважаю, що питання створення умов, за яких високий рівень життя залежав би тільки від справжньої праці кожного — повинно стати одним з ключових в роботі XIX конференції.

Наталія НІМЧУК, перший секретар Гайворонського райкому комсомолу:

1. У Тезах ЦК КПРС прозвучала думка, що партійні органи повинні менше втручатися в роботу громадських організацій, що варто цим організаціям надати більшої самостійності. Хочу провести паралель і щодо комсомолу. Часто нам різні директиви прямо-таки спускають «зверху». Добре,

коли вони розумні, але є й такі, які мусимо виконувати їх, бо продиктовані вони командним тоном.

Вважаю, що нам таке «командування» в період перебудови не потрібне. Тому схвалюю ділову пропозицію (а про це саме й сказано в Тезах ЦК КПРС до XIX Всесоюзної партійної конференції) щодо ініціативи знизу. Особисто я не лише чекаю, але й вірю, що

партконференція покладе край диктуванню вказівок.

2. Не можу говорити про свій вклад окремо від роботи всього апарату райкому комсомолу. Конкретна справа, за яку ми взялися і яку рухаємо, — проведення екологічної операції «Південний Буг». До речі, думаю, що конференція не обливе увагою і таке важливе питання, як екологія. Ми, працівники райкому

комсомолу, разом із молоддю нашого району беремо участь у суботниках по очищенню прибережної території річки Південний Буг. Прагнемо особистим прикладом залучити більше гайворонців до такої важливої справи, як збереження навколишнього середовища, природи!

3. Сказала б на конференції про те, що в нас на місцях перебудова рухається

надто повільно. Запропонувала б і вихід — більше довіряти людям вирішувати самим свої проблеми, а не чекати, поки (знову ж таки!) їх вирішать у «верхах».

Знову хочу звернутися до Тез ЦК КПРС і запропонувати ось що: про те, що відбувається в райкомах партії, райкомах комсомолу повинні знати всі. Тут теж потрібна гласність. І ставити її у певні рамки, думаю, не потрібно.

у записник комсомолу: від А до Я

Напередодні знамен-

ної дати—70-річчя з дня

народження ВЛКСМ

Кіровоградський обком

комсомолу запропонував

проводити соціалістич-

не змагання в сільських

первинних за новою

простішою і зручнішою

формою.

1. Серед КМК береться до уваги основний показник — собівартість продукції. Адже деякі молодіжні колективи виробляють більше продукції, несучи при цьому більші затрати.

2. Серед доярок раніше на підсумки впливали валові показники, тепер вони беруться у такому співвідношенні: — річний план; — план за 10 місяців і за рік;

— середній показник по господарству й порадону.

3. Серед механізаторів також все вимірюватиметься в процентному співвідношенні. Братиметься до уваги і час, тобто, за скільки днів буде виконаний той чи інший обсяг робіт.

4. В індивідуальному соціалістичному змаганні враховуватиметься крім показників у роботі і громадська активність кожного працюючого.

Такі зміни (раніше серед КМК, серед механізаторів на збиранні ранніх зернових і пізніх культур до уваги бралися оброблені гектари намолот, валовий збір серед доярок — надій молока на одну корову) у підбитті підсумків соціалістичного змагання дадуть змогу кожному КМК, механізатору, доярці в будь-якому господарстві (навіть відстаючому) на різних умовах боротися за призове місце.

Також відбулися зміни і в змаганні по шестиступеневій райкомів і міськомів комсомолу над відстаючими фермами. Тепер всі райони розділені на дві (раніше було 5) групи. Основний показник тут:

— робота райкомів і міськомів комсомолу на відстаючих фермах:

збільшення надой молока на корову в порівнянні з минулорічними показниками.

Переможці соціалістичного змагання, посвяченого 70-річчю ВЛКСМ, визначатимуться саме по таких показниках. Вони будуть нагороджені Почесними грамотами обкому комсомолу і редакції газети «Молодий комунар», цінними подарунками. Їхні прізвища будуть занесені у Почесну книгу обкому комсомолу.

11 червня 1988 року

«ВІВА, ГАРІБАЛЬДІ!»

ТАК ГОВОРИЛИ ТІ, ХТО БОРОВСЯ ПРОТИ ФАШИЗМУ ЗА СВОБОДУ ІТАЛІЇ. СЕРЕД БІЙЦІВ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОГО ЗАГОНУ ГАРІБАЛЬДІЙЦІВ БУВ І НАШ ЗЕМЛЯК...

ВІЙНА нашого народу з фашизмом була героїчною і трагічною. Особливим трагізмом позначені перші місяці війни. Нестерпних мук, моральних принижень, голоду, фізичних знущань зазнали ті радянські бійці, які з незалежних від них причин опинилися в німецькому полоні, в концтаборах. Ще тяжче було пораненим. І все ж навіть у таких жахливих умовах наших людей не покидала віра в найсвітліші ідеали радянського суспільства, жадоба вирватися на волю, щоб помститися ворогові за всі муки — свої і свого народу. Немало з тих, кому вдавалося втекти з-за колючого дроту, ставали

не повернутися... Від Саші спочатку йшли листи, а далі — ніяких вістей. Дав про себе знати лише в 1945 році, а в 1946 приїхав додому. Тоді й дізналися, що через три місяці після початку війни потрапив у полон. Як жилося в неволі, не любив розповідати, соромився сліз, які несла було стримати. До того ж після повернення на Батьківщину не відпустили їх додому, а ще цілий рік, як і всіх тих, хто прибув з Італії (всі — колишні партизани) тримали в спеціальному таборі. Там він працював шофером. Прикро було, що не повірили одразу. Тепер ми знаємо, що це пов'язано з культом особи

У проблемній публікації «Молодого комунара» «Хто за «прогрес без сентиментів?» (див. номер за 9 квітня ц. р.) згадано було ім'я О. М. Лічевецького — людини легендарної долі, колишнього партизана-гарібальдійця, якого нині вже немає серед живих. Та живе пам'ять про нього. Тому наша сьогоднішня розповідь — про цю людину.

безстрашними партизанами, бійцями руху Опору — різних країн Європи...

Далеко за межами нашої країни відомі Імена Героїв Радянського Союзу Василя Порика — учасника французького руху Опору, легендарного Федора Політєва — національного героя Італії. Тільки недавно, на жаль, стало відомо, що і в нашому місті жив відважний колишній партизан-гарібальдієць Олександр Матвійович Лічевецький.

І ось ми в гостях у його брата Івана Матвійовича. Він показує Почесний диплом з підписом Генерального секретаря Італійської комуністичної партії Алессандро Натта. В ньому слова: «Нагороджується радянський гарібальдієць в Італії Лічевецький Олександр за доблесну участь в партизанській боротьбі на службі Батьківщини в ім'я ідеалів свободи, прогресу, миру». Диплом переслано через Радянський Комітет ветеранів війни 1985 року, але це сталося вже через два роки після смерті Олександра Матвійовича.

Народився й виріс О. М. Лічевецький в с. Виноградівці (тепер у складі міста Новоміргорода). Був сьомою дитиною в звичайній селянській сім'ї. Як усі, ходив до школи. Мав неабиякий хист до тестлярства й столярства. Це в нього від батька. Працював у колгоспі, вивчився на шофера. В лютому 1940 року комсомолець Лічевецький О. М. призначений до лав Радянської Армії. На службі в Західній Україні комсомолець закінчив школу сержантів.

Війна застала його у Володимир-Волинському. Його військовою спеціальністю було: безпомилково й швидко визначати, в якому напрямку і якої марки пролітають ворожі літаки, і негайно передавати ці дані на командний пункт. То було так зване «повітряне спостереження, оповіщення і зв'язок». Йшли тяжкі й нерівні бої з ворогом. На підступах до Києва Лічевецький потрапив у оточення.

РОЗПОВІДАЄ СЕСТРА КОЛИШНЬОГО БІЙЦЯ СЕРАФИМА МАТВІЙОВИЧА:

— На початку війни пішли на фронт ще два брати — Данило і Василь. Вони тан і

Сталіна, з «берішчиною», з тодішньою атмосферою підозри, недовіря до людей...

ПОВЕРНУВШИСЬ додому, Олександр Матвійович жив скромно й чесно. Працював спочатку столяром на меблевій фабриці імені Горького, потім у позавідомчій охороні. Думками він часто повертався у воєнні роки; поступово налагоджувалися зв'язки з побратимами по боротьбі — колишніми партизанами. Часто, вглядаючись у фотографії друзів, зроблені ще в Італії, Олександр Матвійович згадував минуле. Рідним теж пам'ятні ті знімки.

Іван Матвійович передав авторові цих рядків кілька старих листів, адресованих братів. В тому числі — й від командира гарібальдійського загону В. Я. Переладова з Москви та комісара А. М. Тарасова з Ленінграда. Вони пройняті теплотою і душевністю: «Здрастуй, Сашо!..», «Дорогий Сашо, здрастуй!..». А далі — і про справи, й чисто людське — про особисте, про здоров'я. «Ходжу з палицею, — пише Переладов, — дуже незручно, а головне — болі й мало надії на полегшення, хоч я користуюся кремлівським лікуванням. Мабуть, діалося взяти те життя, яке ми з тобою прожили там, поранення в ногу... Далі пише, що 1966 року їздив до Італії, одержав медаль «За воєнну доблесть» — бронзову гарібальдійську зірку. «У мене збереглися документи загону, накази, які я оголошував тим із вас, хто відзначився в боях проти німецько-фашистських військ. Якщо буде на тебе запит, я із задоволенням дам підтвердження. Приїжджай у гості. У мене на московській квартирі побувало вже багато наших хлопців».

На жаль, Олександр Матвійович не зміг скористатися запрошенням. Дуже хворіла його дружина Євгенія. Вона померла на сороковому році життя...

А ось рядки з листа від комісара: «Дуже й дуже радий, що знайшовся ще один

наш борець. Знаю, що пройшло двадцять з лишком років, але одержав від тебе листа і знов пригадалося Монтефіоріно, наші партизанські стежки й дорги. Зробив усе можливе, щоб про нас пам'ятали... Написав книгу. Недавно знову їздив до Італії, звідти привіз продовження першої книги. Та тільки у найвідповідальніший момент захворів...».

Книга, про яку тут згадується, називається «В горах Італії». Записи російського гарібальдійця. Її дала мені прочитати Серафима Матвійовна. Розкрила я її — та там і не змогла відірватися, доні не дочитала. Йдеться там про те, як автор — А. М. Тарасов — у 1943 році втік з німецького полону, як став учасником визвольної боротьби італійського народу. Спочатку воював у партизанському загоні, організованому італійськими братами-комуністами Черві. Всі семеро братів були страчені фашистами. У книзі є їхні фотографії (влітку 1955 року до Радянського Союзу приїздив їхній батько — вісімдесятирічний селянин Альчіде Черві. Намагався розшукати колишніх партизанів, російських товаришів, але тоді йому це не вдалося).

Згодом Тарасов став комісаром Російського партизанського загону, де зустрівся і воював разом з нашим земляком О. М. Лічевецьким. Автор наводить численні приклади історичних зв'язків різних народів, об'єднаних боротьбою з фашизмом, показує повагу простих італійців до радянських людей, їхню вірність справі. Вони переховували втікачів з німецьких концтаборів, лікували поранених, допомагали продуктами, одягом, багато хто з них сам став згодом партизаном... Звичайно, не всі італійці боролися проти гітлерівців.

У Російському партизанському загоні, крім росіян, були українці, білоруси, грузини, татари, було дасе англійців, кілька сербів, чехи, один австрієць. Партизани нападали на німецькі автоколонни, знищували ворожі загоны, блокували дороги, у взаємодії з італійськими гарібальдійцями звільняли окремі населені пункти. Особливо відзначився загін при взятті фортеці Монтефіоріно. Чотири дні тривала облога. Першими увірвалися всередину «російські» партизани. День 18 червня 1944 року став днем народження «Республіки Монтефіоріно», яка перетворилася на партизанську столицю. Російський партизанський загін знаходився у безпосередньому розпорядженні штабу партизан-

ського корпусу й виконував особливо відповідалні завдання. Потім за рішенням командування влився до складу VI Гарібальдійської бригади.

Автор пише, що більшість партизанів-гарібальдійців намагалися навіть зовні бути схожими на народного героя Італії Джузеппе Гарібальді (1807—1882 роки). Вони носили червоні шарфи, саморобні червоні зірки із зображенням серпа і молота. Ця форма була не до душі деяким союзникам, особливо американцям. Автор зазначає, що вони також побоювалися впливу радянських учасників партизанської війни на італійців і представників інших народів Європи.

Характерна ще така деталь: коли Російський загін в ніч з 13 на 14 листопада 1944 року перейшов лінію фронту в районі 5-ї американської армії, його бійцям американці запропонували перейти до них на службу, обіцяючи хороше матеріальне забезпечення. На це ніхто з радянських людей не погодився.

О. М. Лічевецький, як і його бойові побратими, мужньо пройшов через усі випробування, залишившись вірним сином свого народу, комсомолу. Таким він залишиться у вдячній пам'яті людей.

І. ОМЕЛЬЧУК,
позаштатний кореспондент «Молодого комунара»
м. Новоміргород

НА КОНКУРС

**ВОНИ СТОЯЛИ
БІЛЯ ВИТОКІВ ОБЛАСНОЇ
КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ**

1923 рік. Комсомольський осередок с. Протопопівки Олександрійського району (знімок угорі).

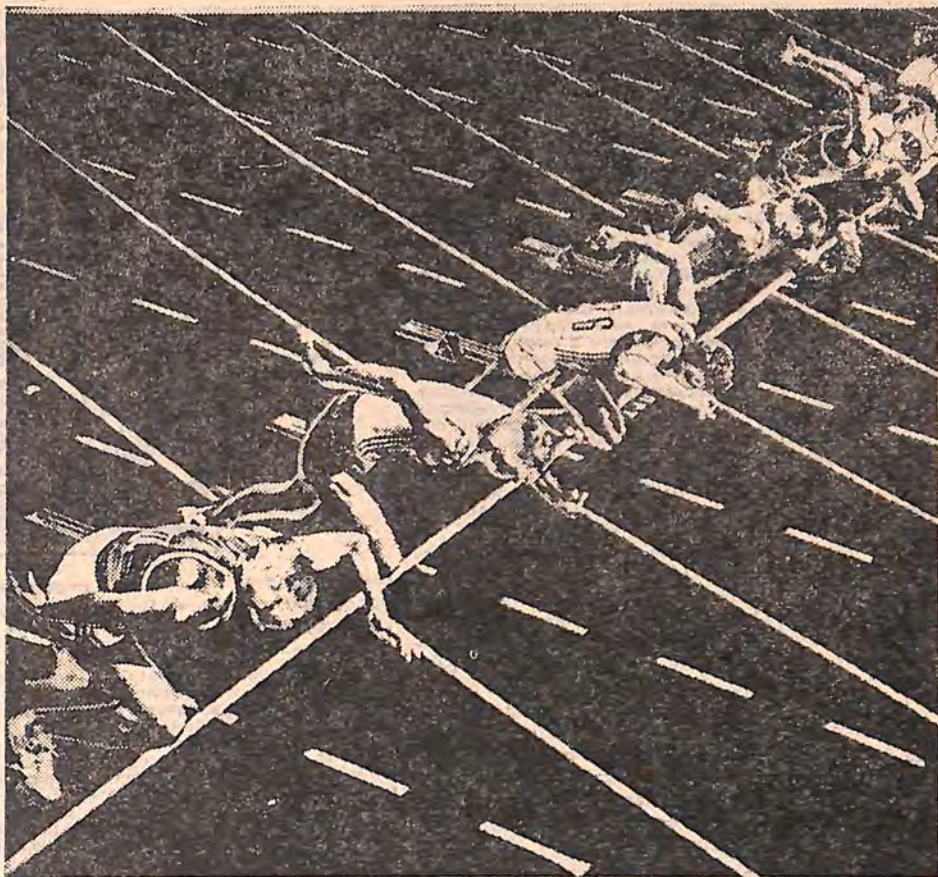
ФОТО З ФОНДІВ КІРОВОГРАДСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ.

15 березня 1925 року. Члени бюро Єлисаветградського окружного комітету ЛКСМУ (знімок справа).

ФОТО З ФОНДІВ КІРОВОГРАДСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ.

Філософія знімків

Гість нашого вернісажу — **Олександр ВІНИЦЬКИЙ** — один із тих, кому, як він і сам вважає, поталанило — робота і захоплення в нього співпали. Шоправда, на роботі (в Кіровоградському проектно-конструкторському інституті по посівних та грунтообробних машинах) фотографія технічна, а от після — фотографія для душі. Фото В. Віницького друкували наші обласні газети, 1983 року була організована його персональна виставка, роботи представлялися на багатьох обласних, республіканських, всесоюзних виставках, а що автор нагороджений грамотами, дипломами.

Свій перший знімок зробив десь у років п'ятнадцять. З чого починав? Звісно, з фото своїх друзів. Це були не портрети (як

жанр), а звичайні любительські фото, яких багато в сімейному альбомі. А потім захопили якісь незвичні та незвичайні сценки, пейзажі. Це вже було фото жанрове, твір, витвір, позиція. Адже через фотографію, як і через письменницький твір чи художнє полотно, проглядається й особистість автора та його життєве кредо.

Якось одним словом охарактеризувати роботи О. Віницького (портретист, приміром, чи пейзажист) важко. Він не працює в якомусь суто одному жанрі, зрештою, навіть цей південницький фототвернісаж може те підтвердити. Дуже любить Кіровоград і часто знімає старовинні куточки цього міста, яких, на жаль, стає все менше й менше.

А загалом Олександр прагне кожну свою роботу філософськи осмислити, передати те, що сам він в першу чергу бачить. А наскільки це йому вдається, судити вам, шановні читачі.

ПЛАН — СОБІ Ж НА ШКОДУ...

Щорік зростає популярність виробів олександрійського ательє «Індтрикотаж». Все частіше до його послуг звертаються не тільки олександрійці, а й гості з Києва, Мінська, прибалтійськи... республік...

— В чому секрет успіху вашої продукції? — запитую інженера-технолога Т. В. Куянову, ведучого спеціаліста не тільки олександрійського цеху, але й Кіровоградської фабрики «Індтрикотаж», якій підлягає ательє.

— Немає ніяких особливих секретів, — говорить Тетяна Валентинівна. — Просто ми раніше від інших почали думати про задоволення запитів відвідувачів. Придбали п'ять японських в'язальних машин, повністю поновили асортимент, запровадили нові матеріали, почали вивчати кон'юнктуру. Особливим попитом у населення сьогодні користуються чоловічі і жіночі светри найрізноманітніших фасонів і в'язання, дитячі комплекти та інше. Не меншим успіхом користуються пошиті в ательє спортивні куртки й костюми. Буває, цілі спортколективи замовляють у нас. Головне для нас — одягнути людей модно, красиво, практично.

Мені довелося бачити продукцію «Індтрикотажу»: яскраві, ошатні дитячі костюмчики і плаття, веселять око жіночі кофти і чоловічі джемperi... Високу оцінку спортивному одягові дають майстри велосипедного й мото-спорту. Саме спортивні костюми замовляють в Олександрії спортсмени Білорусії, Прибалтики, інших регіонів країни.

Що ще важливо відзначити, то це — невисоку вартість виробів. Аналогічна продукція, наприклад, кооперативів (до того ж нижчої якості) коштує в 2—3 рази дорожче. І це також один із «секретів» успіху.

Досвід старших майстрів в ательє поєднується з енергією та ентузіазмом молоді. Із чотирьох бригад дві — комсомольсько-молодіжні. Попереду КМК, де бригадиром комсомолка Г. Литвинова.

Що ще кидається в очі, коли відвідаєш ательє? Постійна зайнятість працівниць. Тут не побачиш, щоб хтось тинявся без діла чи розмовляв у робочий час. Кожна хвилина віддається справі. Колектив готується перейти на бригадний підряд.

— Невже так «безхмарно» в ательє? Невже немає проблем? — запитую завідувачу В. І. Ставицьку.

— На жаль, проблем «забиралось» чимало, — каже Вікторія Іванівна. — Перерахую лиш основні. Насамперед — нестача площі. Розміри цеху, де встановлено обладнання, не вдовольняли нас 2—3 роки тому. Але ж кількість замовлень безнастанно зростає! Боюсь, що виробничі площі для нас стануть гальмівним фактором уже цього року. І хоч керівництво міста обіцяло нас переселити в «Будинок побуту», та буде це не скоро, адже будівництво лише починається. Не меншим недоліком є й застарілі в'язальні та швейні машини, відсутність запчастин до них. Підводять і суміжники з Пінська та Донецька: часто зривають доставку пряжі. Є серйозні претензії у наших трикотажників до керівництва Кіровоградської фабрики «Індтрикотаж». Так, нові зразки серійних виробів ми отримуємо із обласного центру. Але поки вони пройдуть шлях від експериментальних і дослідних зразків до серійних, а потім придуть до нас — проходить чимало часу. Мода ж, як відомо, змінюється швидко. Ось і виходить, що отримуємо ми зразки не завтрашнього, а вчорашнього дня. Самим же нам розробляти серійні моделі категорично заборонено. Така ініціатива або «самодіяльність», як кажуть нагорі, суворо карається. Тому й вигідно нам виконувати індивідуальні замовлення, але для них, як я уже говорила, не вистає пряжі.

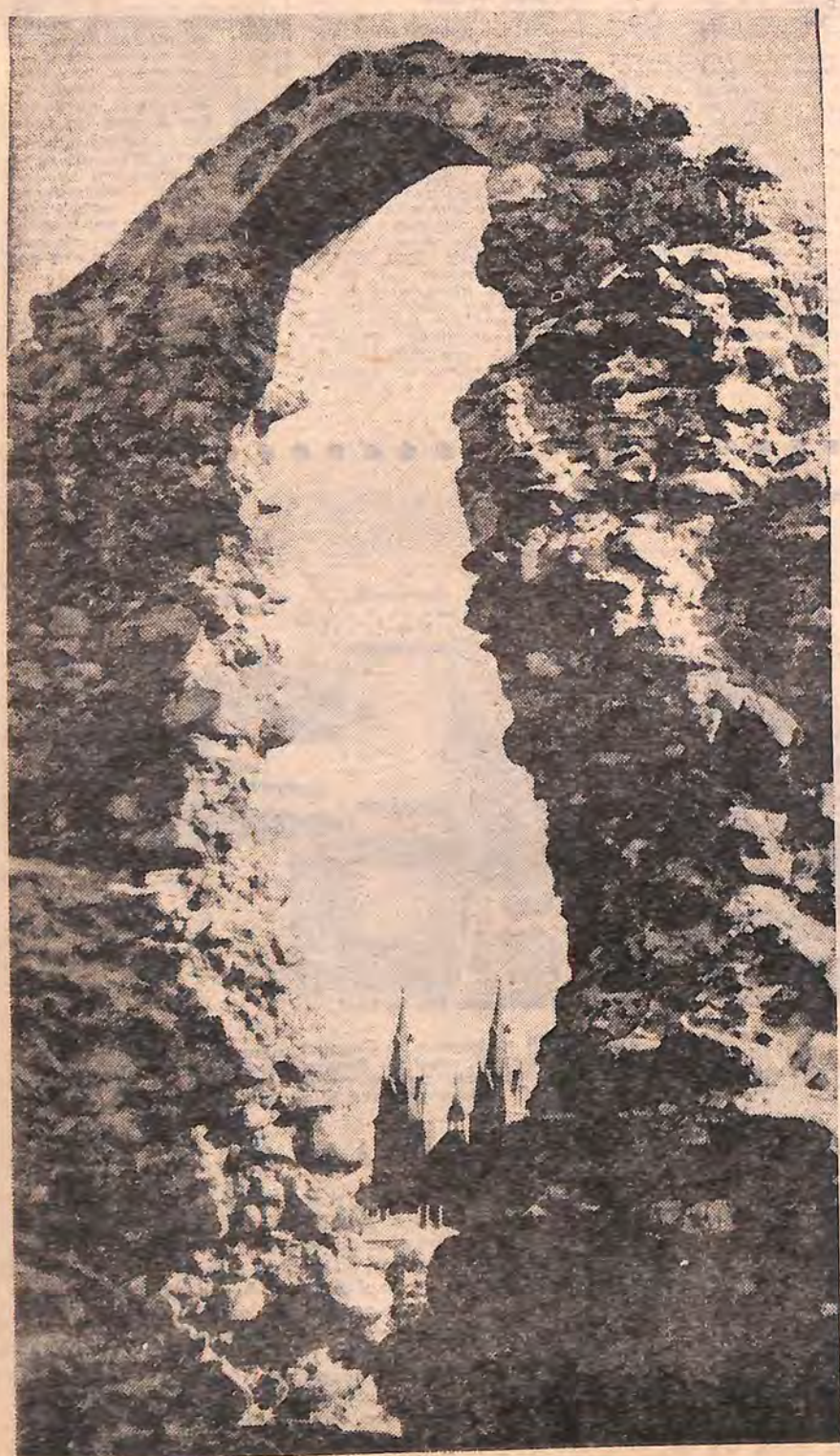
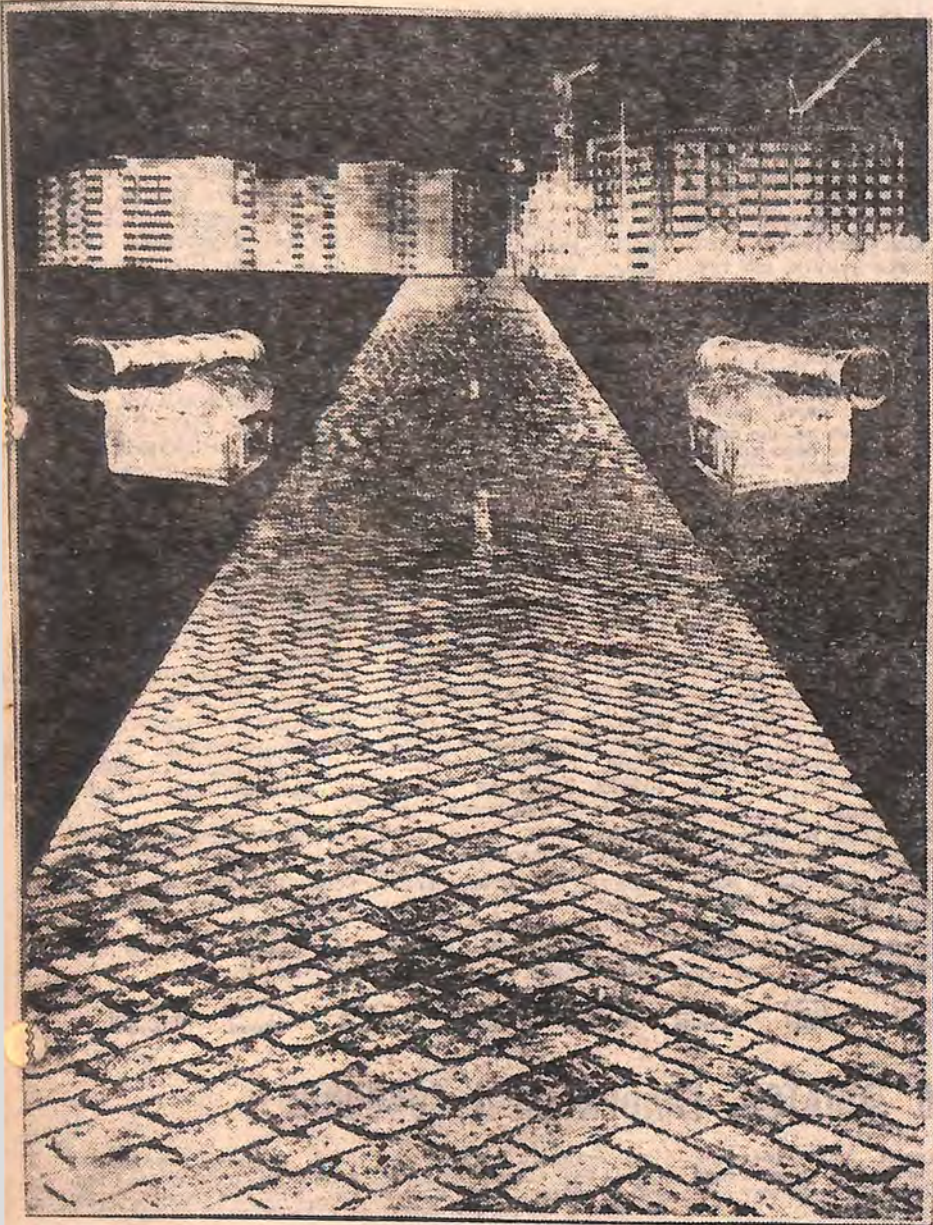
Слухаю В. І. Ставицьку і думаю, що, мабуть, не на користь, а на шкоду собі виконують з місяця в місяць план олександрійці. Чому? Та тому, що хороші показники, висока цифра «приспали» керівників фабрики, яким просто не вигідно розпліщувати очі на проблеми олександрійців, бо ж проблеми ті треба вирішувати. Саме цього, мабуть, не хочуть робити відповідальні товариші. І якщо це справді так, то свою позицію вони повинні переглянути негайно. Адже лозунг «План будь-якою ціною!», — несумісний із завданнями сьогоднішнього дня.

В. ЧЕБИШЕВ,
гірничий інженер.

м. Олександрія.

На знімку: бригадир Г. ЛИТВИНОВА і комсорг Н. ЛИСИНА.

«ЗДРАВСТУЙ Оксана!»

Привет тебе из г. Светловодска тво

тебе сказал что ты моя знакомая. Бесграмотна же ты...! По твоему письму видно што школа у вас мелкая. В вашем классе всего одинатцать душ и все мелкие.

Приступим ко второй части письма. Ты писала што любиш современую селянскую музыку. Приежай... станцую «гопочка» в современом стиле, с выпадами на твои кривые ноги. Насчет вязания, свяжи мне... и сверху обстрочи туюлю и обязательно штоб... Надеюсь если ты мне сплетеш хороше... ми с тобой будем пириписыватся. Прощай навек, моя незваная...».

Цей лист покликав у дорогу. Мабуть, не один читач, пробігши ці безграмотні рядки з багатьма веломовними трикрапками, обуриться: і нащо ото таке друкувати!

Честь мундира

Думав над цим і я. Можна було б просто переписати немудрий куценкий зміст своїми словами. Проте своїми — то вже буде не лист. Але й повністю друкувати, без крапок, — папір не витримає. (Хоча той, що ось тримаю в руках, оригінал листа — витримав!). Довкруг цього листа вся історія? Мала б бути вся. Та, на жаль...

Цей лист покликав у дорогу. Хоча він був останнім із цілої серії так званих світловодських. Перший надійшов ще в листопаді минулого року. Від восьмикласниці середньої школи № 10 м. Светловодська Світлани Шаповал. Газета опублікувала його 24 листопада. Нагадаю короткий зміст: дівчина писала, що в їхньому класі мало цікаво, захоплюючого, немає дружби між хлопцями та дівчатами, сильні зливаються над старшими, був випадок, коли хлопець ударив дівчину по обличчю... І Світлана попросила поради в своїх ровесників: може, хто підкаже, як налагодити дружбу в класі. Й адресу свою подала.

А на початку нинішнього року зі школи № 10 надійшов ще один лист, під яким підписалися члени комітету комсомолу школи. Із переліком добрих і цікавих шкільних справ та з абсолютним запереченням позиції Світлани Шаповал. Цей лист газета надрукувала також — 6 лютого в підбірці «Діалог з читачем».

Та незабаром газета отримала ще два листи. В одному конверті. Один наведено на початку цієї публікації, а другий — супроводжувальний, від Оксани Ч., старшокласниці однієї із сільських шкіл несліводського району:

«Пишу вперше до редакції і з відчаєм на лівші. В своєму листі на адресу Світлани Шаповал я розповіла про свою школу, свій клас, чим ми займаємося у вільний час. А отримала ось яку відповідь. Пересилаю вам цього листа».

Мені соромно й страшно за Світлану. Якщо вона мене й не зрозуміла, то хіба це означає, що треба відповідати тими словами? Якщо й із сільської місцевості, то це не означає, що треба так зневажливо ставитись до сільської молоді.

З повагою Оксана.

Моя адреса і прізвища прошу не аналізувати.

Ми підняли з архіву той листопадовий Світланин лист, звернули почерк — абсолютно різні. Хто ж писав цей брудний лист?

В УЧИТЕЛЬСЬКІЙ нас залишили вдвох. Невеличка, світлоюса тендітна дівчина дивиться прямо якими очима — теплий і впевнений погляд. Я вже знаю зуст вчителів, що навчається Світлана добре, має відмінну поведінку, активістка у класі, нерідко друкує замітки в районній газеті. Що користується авторитетом серед своїх друзів. Але ось, мовляв, після того листа, надрукованого в «Молодому комунарі»...

Після того листа школа загуділа, як вулик. В класі, здається, ще більше відчуження настало: хлопці на другий же день пересіли в один ряд, потиснувши дівчат на інший. Аякже, хіба можна залишитись байдужими, коли обізвано їх «парубками», та ще — п'ють, курять?

Світлані не давали проходу на коридорі, члени комітету комсомолу дорікали, що написала таке, дехто навіть вголос припускав: ото захотілось дівці виставитись, себе показати! Захотілось друзів іногородніх придбати, бо своїх їй не вистачає!

— Після того всього, що було, ти зв'язалась би написати такого листа зараз? — запитує Світлану.

— Я думаю так само, як і тоді, коли писала. То все правда, — каже вона.

Ухилилась від прямої відповіді. Навряд чи хочє коли писати дівчина ще такого листа. Зараз у класі вгамувались — минуло чимало часу.

Розмова в класі не вийшла. Кілька учениць, зиркнувши на класного керівника, сказали, що Світлана вчинила неправильно: треба було самим у класі розібратись. Дехто підтримує Світлану. А вкінці короткої розмови Оля Фрідман сказала:

— Світлана написала те, про що чи не кожен з нас думає, але не наважується сказати. Вона насмілилась...

А коли після розмови я перепитав прізвище цієї учениці, класний керівник С. Б. Ковальова посміхнулась:

— Бачу, вам сподобалась ця думка. Ви ж її обов'язково наведете в газеті. А чи знаєте, скільки здоров'я забрав цей лист і в мене (я тоді саме лікувалась, в лікарню мені принесли звістку про публікацію), і в дирекції школи? Та й якби ж я в них, моїх найперших вихованців, свою душу не вкладела...

— Світлана про вас доброї думки. З самого початку про це сказала. Але зрозумійте її: вона, мабуть, не думала, що вам

ЛИСТ ПОКЛИКАВ У ДОРОГУ

насамперед завдасть болю... І чому так болісно сприймає думку своєї учениці?

— Думка, опублікована в газеті, це не просто думка, це оцінка роботи нашої школи, моєї роботи насамперед... Після публікації Світланіного листа з міськвно одразу ж подзвонили: що там у вас скілось?

Ось воно як міцно сидить в наших душах: а що подумає Іван Іванович Краще б у себе, в класі обговорити, обміркувати, зробити висновки, намітити плани. Для чого комуся про це знати? Тикатимуть потім пальцями...

Це іронія, звісно. Але якщо серйозно, то чи про честь мундира мали б турбуватись у школі насамперед? Думается, що і з міськвно в подібних випадках повинні дзвонити не задля того, щоб звинуватити школу чи клас у прорахунках виховної роботи, а зрозуміти — чому з'явилися ці листи, які проблеми виховання оголили вони? Та може це й добре, що в класі існує не одна думка про моральний клімат, дозволяю. Що діти вчать мислити самостійно, не з учительової підказки. Навіть якщо в чомусь вони й помиляються.

Але оте, десятиліттями виховуване «аби чогось не вийшло», це так міцно сидить в нас, так зачіпає наше честолюбство, що ми не годні стати на місце інакомислячого, бодя спробувати зрозуміти його позицію і засумніватись у своїй власній...

ТА ІСТОРІЯ з листом, який збурував школу, таки уже давня, навряд чи сьогодні вона схвиле вдруге світловодців. Та й менше вона мене цікавила, хоч тільки й про неї мовили усі вчителі, з ким довелося зустрітись: директор школи, організатор позакласної роботи...

Хто написав того брудного листа?

Читали вчителі, докірливо хитали головами. Прочитала класний керівник Світлана Борисівна:

— Ні-ні, це не Світланин почерк. І в класі моєму подібного почерку немає. Це хтось, не знаю...

Хто?

На опублікованого в газеті листа Світлана отримала у відповідь понад сорок з різних районів області. Забрала листи зі скриньки раненько, коли йшла до школи, і так нерозпечатаними несла в клас. Потім на перерві розкривали гуртом з товаришками, чі зли. Були листи світлі, оптимістичні, в яких ровесники давали поради, ділились досвідом організації дозвілля, налагодження дружби в класі. Але більшість писали про таку ж саму ситуацію в їхньому класі.

— Одного листа я отримала дуже дивного, — пояснює дівчина. — Одна дівчинка докоряє мені, що я відповіла їй грубо. Але ж попереднього листа її я не бачила. Незрозумілий лист!

Ми разом дійшли думки, що того листа, ще нерозпечатаного, хтось, м'яко кажучи, позичив у Світлані! І не повернув.

— Чи не хлопці, часом, аби відомстити тобі?

— Не знаю.

І клас весь мовчав, коли я запитав восьмикласників про це. Чи з боязні, чи від сорому мовчали — хтось.

Зараз неможливо встановити — хто. Та й чи потрібно? Власне, не тільки для того я їхав до Светловодська. Не задля того, аби знайти автора листа й познати на нього пальцем та похитати головою: ай-яй-яй, як недобре так чинити!

Хотілось, аби учні задумались: як могло так статись, що хтось написав такого листа? Ні, це занадто серйозно, щоб сприйняти все за жарт. Та чи задумались учні?

Що вчителі не задумались — це точно. Бо мова тільки й йшла, що про престиж класу, школи. Ніхто з учителів не сказав, що цей останній лист має стати приводом до серйозної розмови на зборах. Зборах усіх тих, хто переступає щодня шкільний поріг.

КОНСУЛЬТПУНКТ

Дорогі випускники! Надходить час, коли вам доводиться серйозно замислитись над вибором професії. Ви вже вирішили, ким бути? Численні листи до консультпункту дають підстави думати, що так.

Тепер про конкретні адреси. Деякі запитання нерідко повторюються. Раніше ми вже писали адреси багатьох училищ та інших навчальних закладів, і тому радимо вам бути уважнішими до своїх газет. Зважаючи на те, що зараз у вас гаряча пора екзаменів, деякі адреси повторимо. Вадиму Маслову із Светловодська, який мріє про військове училище, радимо звернутись до військомату.

Наталії Е. в Добровеличківського району, Світлані Конфедератенко з Кіровоградського району, Аллі І. з села Мар'янівки, які хочуть набутти професії швачки, нагадаємо адресу СПТУ № 18: 316050, Кіровоград, вулиця Генріха Нейгауза, 8.

У Бобринці за адресою 317220, пров. В. Порики, 4 знаходиться сільськогосподарський технікум імені Героя Радянського Союзу В. Порики, де можна здобути спеціальності з агрономії, захисту рослин,

якими цікавиться Марія Л. з Голованівського району.

Андрію Головку і Сергію Живинському з Вільшанського району пропонуємо звернутись у районний відділ внутрішніх справ, де їм детально повідомлять про умови набуття спеціальності пожежника.

Київське річкове училище головного управління річкового флоту при Раді Міністрів УРСР знаходиться за адресою: 252071, м. Київ, вул. Фрунзе, 9. Про це училище запитував Ю. Кучеренко з с. Липняжки і Сашко Ткаченко із Знамен'янки.

А Л. Беляєву з м. Олександрії і Вікторію Л. з Новоархангельського району цікавить харчова промисловість. Ви можете вступити до Київського технікуму громадського харчування. Його адреса: 252042, Київ, вул. Чигоріна, 57. С. Зубенко з Кіровограда, яка цікавиться професією історика та археолога, але хоче навчатись у великому місті, радимо надіслати документи до Київського державного університету імені

Т. Г. Шевченка. Запитує до записника адресу цього навчального закладу: 252017, м. Київ-17, вул. Володимирська, 64.

О. Стуровій з с. Чистопілля Вільшанського району, яка хоче вступити до міліцейської школи, теж радимо звернутись у районний відділ внутрішніх справ Вільшанки. Щоб працювати у міліції, треба закінчити, наприклад, Харківський юридичний інститут. Він знаходиться за адресою: 310002, м. Харків-2, вул. Пушкінська, 77.

Дякуємо Марині Дяченко з м. Олександрії, яка не тільки звернулася за порадою, але й висловила свою думку про наш тиждень. Спасибі, Марино, якщо ти хочеш отримати спеціальність лікаря лікувальної фізкультури, для цього треба вступити на лікувальний факультет будь-якого медичного інституту. Запиши адресу Вінницького державного медичного інституту імені М. І. Пирогова: 286018, м. Вінниця, вул. Пирогова, 54.

Не забувайте користуватись довідниками для вступників до вищих і середніх учбових закладів.

Бажаємо успіхів. І чекаємо нових листів до консультпункту.

300 ЛОПАТОК, ГРАБЕЛЬОК І СОВОЧКІВ

передали учні середньої школи № 5 м. Кіровограда підшефному дитячому садочку № 20.

Усі ці знаряддя учні виготовили своїми руками в шкільних майстернях. Дуже старались, адже діти — народ вибагливий...

А взагалі працювалося з захопленням. Тим більше, що в нашій школі до праці діти привчаються ще з молодших класів. Починають із найпростішого і найдосяжнішого, допомагаючи підшефним дитячим садочкам № 20 та № 2/7. Звичайно, не без допомоги вчителів, особливо велика заслуга в цьому В. Ф. Мар'янич, класного керівника 3-Б класу.

Заклинувши договір з трестом «Зеленбуд», школа № 5 взяла під свою опіку сиріт імені Т. Г. Шевченка. Там господарюють учні 4-6 класів, і в цьому їхній вклад у благоустрій міста.

А старшим, зрозуміло, доручають відповідальнішу роботу. Учні 7-8 класів заняті з виробничої практики проводять в добре обладнаних шкільних майстернях. Разом зі своїм вчителем В. А. Сорочаном школярі продумали, як найкраще організувати свою працю. Зійшлися на міжопераційному потоці, тобто працювати за принципом конвеєра. Це дає хороші результати. Ця робота дуже необхідна, бо продукцію учнів чекають замовники школи: пересувна механізована колонія № 304 і навчально-виробниче підприємство Українського трудового товариства сліпих (НВП УТТС).

На підприємства, до речі, надходять продукція тільки відмінної якості. Можливо, тому без роботи не доводиться сидіти. Тільки за цей рік для НВП УТТС учні виготовили замовлень більше, ніж на 2 тисячі карбованців.

Що роблять школярі? Янички виготовляють, і шийють, і от лопаточки, совки для садочка...

У школі справді багато робиться для організації суспільно корисної і виробничої праці. Усі, починаючи з наймолодших і закінчуючи старшими (9-10 класи) ходять на автобазу «Кіровоградобуду», беруть у цьому активну участь. Але багато ще треба зробити, щоб понарити цю роботу. У першу чергу, треба об'єднати зусилля школи і підприємств, тобто вчителів, учнів і виробників. Адже школа повинна дати не тільки знання, а й привчити до праці.

О. ПАРИПА, організатор суспільно-корисної та продуктивної праці Кіровоградської середньої школи № 5.

І. І. ПАВЛЕНКО, завідувач нафедою технології машинобудування КІСМу та С. І. ШМАТЬКО, інженер кафедри, яких ви бачите на фото В. ГРИБА, разом зі студентами розробляють промислові роботи гнучкого автоматизованого виробництва. Зараз на ВДНГ УРСР демонструється їхній робот, який впроваджується у ВО «Дружба».

Бо чи не на вчителів лежить добра доля вини, що в листі стільки похабного, цинічного, не по-дитячому безжалісного й жорстокого? А яка одверта зневага до сільського, рідного криється в рядках! А який стиль, яка грамотність!..

І те, що лист написав хтось анонімно (більше того — у підписі відчувались безтананні спроби підібрати почерк дівчини), є не що інше, як симптом зародження в юній душі анонімною людини. Образити когось, плонуту в лице, в душу, навести на когось тін, але щоб про тебе

ніхто не довідався — це дуже яскраво видно в даному факті, якщо дивитись глибше, прозорливіше.

Не схотіли вчителі школи саме з такими критеріями підійти до оцінки листа, який так схвилював журналістів нашої газети. А може й не змогли?

І на прощання вчителі мене запитали: то ви що, будете знов про це писати? Думаю, що не треба пояснювати, чому саме про це запитували.

В. БОНДАР.
Светловодськ — Кіровоград.

З ПОШТИ ОДНІЄІ ПУБЛІКАЦІЇ

«Десятый сектор просить... помощи»

Матеріал під такою назвою вміщений на сторінках «Молодого комунара» 14 травня ц. р., здобув широкий резонанс. На нього відгукнулися не тільки «фанати» кіровоградської «Зірки», а й футболісти, правоохоронці, члени. Думки досить різні, і це — показник проблеми, яка опалася назвою «фанатів».

Редакція тижневика вирішила поки що утриматися від оцінки цього явища. Гадаємо, полеміка, яка розгорнулася навколо футбольних «фанів» обласного центру на сторінках «Молодого комунара», допоможе розв'язати проблему.

З ПОШТИ ОДНІЄІ ПУБЛІКАЦІЇ

А МОЖЕ, ЦЕ АНАРХІЯ?

Кореспонденція «Десятый сектор просить... помощи», вміщена на сторінках «Молодого комунара» 14 травня, особисто мене обуриває більше, ніж обстановка, яка панує останнім часом серед «болельників» десятого сектора стадіону спортклубу «Зірка».

Справа в тому, що ні інвалід другої групи Штука В. К. (гість обласного центру), ні кореспондент — автор статті не володіють ситуацією. Проте вони «конкретно» висловилися, що хтось колись у когось відібрав і на очах у всіх глядачів стадіону переламав навіп піонерський горі. Це — наклеп. Подібного ніколи не було. Автор застосував дешевий спосіб, розрахований на підтримку хуліганів, на чергове приниження й образу співробітників правоохоронних органів.

В десятому секторі ніколи не буває робітників виробничого об'єднання «Червона зірка», працівників інших підприємств міста, студентів, керівників спортивних організацій. Там збираються учні, головним чином 2—7 класів, які дико вигукують, ображають суддів, викидають на поле стадіону папір, намітання, поліхлорвінілову тару з піском, кольорові стрічки з намітання на кінцях, червоні мішечки з щаблем. На голови людей, які сидять попереду них, силлять подрібнений папір, кидають господарчі сумки, не скупляться й на нецензурну лайку. Більшість із них палять цигарки й газети, тощо. Після матчу десятый сектор і футбольне поле напроти нього мають такий вигляд, ніби там пройшов ураган або похазяйнували дикуни.

Я, так само як й інші керівники УВС, відповідаю за організацію громадського правопорядку на стадіоні. Я обурений нерішучістю й пасивністю співробітників міліції, які несуть службу в десятому секторі. Впевнений, що прохання й попередження не доводять до розгнізаних «болельників» десятого сектора, які знахабніли до того, що 16 травня газету із статтею «Десятый сектор просить... помощи» натягували на голови стражам правопорядку, групами по 200—300 чоловік після матчу ходили центральними вулицями міста, дико вигукували, заважали нормальній діяльності громадського транспорту тощо. При цьому вони розмахували над головами газетою від 14 травня. Так можна з допомогою короткозорового й необізнаного кореспондента спровокувати масові безпорядки, за наслідки яких хтось повинен відповідати.

Міліція підтримує здоровий колектив «болельників». Нам сподобалася група болельників футбольної команди «Ворскла» (Полтава), яка розташувалася в одинадцятому секторі. Її очолював секретар Полтавського міського комсомолу; хлопці мали прапори, плакати, вони культурно й коректно підтримували своїх футболістів. А наші дикуни з 10-го сектора накидалися на них, гарчали, погрозували розправою, але завдяки міліції безпеку болельників з Полтави на стадіоні та за його межами було забезпечено.

З нашого боку й надалі буде визначено заходи для припинення порушень громадського порядку на стадіоні, в інших громадських містах обласного центру, виниклих буде притягнуто до відповідальності.

Хочеться під час наступних футбольних матчів побачити в десятому секторі представників преси, комсомольських органів районів міста й області. А міліція залишить цей сектор, аби не заважати болельникам підтримувати улюблену команду. Адже кореспондент впевнений, що міліція заважає розвитку ініціативи на стадіоні. Тож нехай він наочно побачить, що інші більшість «фанів», крім міліції, нікому не потрібна. Школа, що комсомольський орган не хоче й не може цього зрозуміти. Вже час навчитися відрізняти демократію від анархії.

В. ВИХРИСТЮК,
начальник відділу охорони громадського порядку УВС Кіровоградського облвиконкому.

КОМУ ПОТРІБНІ ПОРОЖНІ ТРИБУНИ?

Пригадую, кілька років тому болельники були присутніми на стадіоні, де склалося враження, що граєш при порожніх трибунах. Адже «Зірку» зовсім не підтримували. І ось з'явився десятый сектор.

Мені доводилося не один раз розмовляти з «фанатами» «Зірки», які відверто скаржаться на правоохоронців. Немов ті відбирають у них прапори, горні, барабани. Важко зрозуміти, якими саме інструкціями користується кіровоградська міліція. Скоріше, тиша, що були складені у так звані часи застою. Але ж порожні трибуни не на користь футболу. Інша справа — боротьба з хуліганіадами, які інколи застосовують до лав фанатів. Та по цих одиницях не слід судити поганю про всіх.

ЕДУАРД ДЕНИСЕНКО,
нападаючий команди «Зірка».

Розгорнувши «Молодий комунар» від 14 травня, я зацікавився статтею «Десятый сектор просить... помощи». Довольше сказати шире спасибі тижневику, який і авторові статті. Нарешті знайшлася хоч одна людина, яка нас підтримала. Коли грає «Зірка», я теж перебуваю в десятому секторі, тому добре бачу, що там коїться. Все, що написано на сторінках «МК», — правда. Наприклад, перед грою «Зірка» — «Нафтовик» я поприймав до десятого сектора. Але мене зупинили. Що у тебе в сумці? — прокуратура запитання міліціонера. Я не зрозумів, чому, нам так не вірять. Ми не б'ємося, не кидаємо пляш, каміння. Але нам постійно «затягують рот». Під час виступаючої гри з «Нафтовиком» взагалі через пліч болельників сидів міліціонер...
РОМАН ШПАК,
на матч «Зірка».

В КОЛОНІ...

Шановна редакціє!
Пишуть тобі болельники кіровоградської «Зірки». Перед матчем «Зірка» в «Нафтовиком» міліція перекрила входи до десятого сектора й перевіряла у нас, паче в злодюг, сумки, пакети, кишені. Правоохоронці відбирали в нас горні, прапори, барабани, червоні пов'язки. На запитання «Чому?» лунали відповіді типу «Таким, як ви, місце в колонії, або «Закрий рот!». Декого виводили із стадіону. Але ж ми прийшли на футбол підтримувати рідну команду, а не порушувати порядок.

Болельники «Зірки»
В. МАНОТА, М. КО-
ВАЛЬ та інші (всього
27 підписів).

«ТАКИМ, ЯК ВИ, МІСЦЕ

«ТАКИМ, ЯК ВИ, МІСЦЕ

ДЛЯ ЧОГО КОМПЛЕКСУВАТИ? АЛЕ...

Усе частіше проблема футбольних «фанів» з'являється на сторінках різноманітних спортивних видань. І не тільки спортивних. Не перелічити всіх журналів та газет, які звертаються до цієї теми.

Хто такі футбольні «фанати», напевне, пояснювати не треба. Я хочу висловити деякі свої думки стосовно публікації «Десятый сектор просить... помощи».

Мені здається, що існує три погляди на проблему десятого сектора. «За» — тих, хто сидить у секторі, «проти» — хто продовжує ходити на стадіон в калашах та під парасолькою. Третій — мабуть, найбільший табір. У ньому всі, хто байдужий до десятого сектора або з тих чи інших причин не може сидіти в ньому. Вболівати кожен повинен по-своєму: «Чому б і не так, як в десятому секторі? Для чого комплексувати?»

Десять років тому і я виходив після зустрічі киян з мюнхенською «Баварією» на Хрещатик. Вигукував і я на Республіканському стадіоні позунги.

Не влаштовує мене низька культура «фанів». Позунги, вигуки, все, як десять років тому. Та майже всі вони давно вже набридли.

Бліда й палітра сектора. Прапори, плакати, інша атрибутика бажано кращого.

Район стадіону на час матчу перекривається органами правопорядку. Зрозуміло, що болельники, виходячи зі спортивної арени, прямують на зупинки міського транспорту не тротуаром, а по проїжджій частині вулиць Луначарського, Єгорова, Гагаріна. На мій погляд, тут нічого дивного немає.

Десятый сектор просить допомоги. Від кого? Якої? Від клубу любителів футболу, міському комсомолу, органів правопорядку, кооператорів? Адже на футбольні випели, значки, плакати, прапори, спортивну форму «Зірки», поїздки на матчі в інші міста давно чекають болельники. І не тільки десятого сектора.

І все-таки допомогти собі повинен сам десятый сектор. В організації, культурі, етиці — це найперше. Тільки в такому разі можна сподіватися на підтримку та допомогу.

Володимир ПОЛІЩУК.

УВАГА!

Турнірну таблицю VII чемпіонату Європи та новий бліц-конкурс «МК» — див. на 12-й стор.

УВАГА!

СПЕЦВИПУСК

КЛУБ ЛЮБИТЕЛІВ ФУТБОЛУ

СПЕЦВИПУСК

ПРОШУ ПІЙТИ!

Мене непокоїть не тільки обстановка в десятому секторі стадіону «Зірка», а й взагалі навколо радянського футболу. Зайди взялися ці «фанати»? На якому полі вони виростили?

Я дуже люблю футбол. Але коли дивлюсь матчі європейських турнірів на західних стадіонах, то чую, як звук телевізора. Мене нервують їхні пісні, гуркіт, барабани, горні, петарди. Тепер епідемія «фанатів» перекинулася й на наш стадіон.

Як добре було колись, у сорокові роки. Всі аболівали культурно, вчили. Нині ж десятый сектор «перекриває» своїм гуркотом всі інші сектори. Кіровоградській міліції необхідно й надалі без жалю розправлятися з порушниками тиші на стадіоні! І взагалі, така демократія ні до чого хорошого не приведе.

В. СПИРИДОНОВ,
пенсіонер, болельник кіровоградських команд «Трактор», «Торпедо», «Зірка» з 1948 року.

В КОЛОДІ

11 червня 1988 року

ДВЕРІ були зачинені, і звідти ніхто не озивався. Але мешканці будинку, що дзвонили в Олександрійський міський відділ внутрішніх справ, переконували: «вона там». Замполіт М. М. Ягоденко вже, було, попрохав у водія викрутку, але підійшов начальник інспекції у справах неповнолітніх Володимир Шербань із ключами.

Сигнал, як кажуть, підтвердився: в приміщенні застали Любов Шкарупу, говорячи мовою експертизи — «встані середнього сп'яніння». Потім були комсомольські збори, різкі, але справедливі слова: «цей вчинок не дозволяє їй бути в комсомолі, вона ганьбить наш колектив». То був останній день її перебування в лавах ВЛКСМ: за її виключення одногласно проголосували всі присутні на відкритих зборах, серед яких були, звичайно, і представники інспекції у справах неповнолітніх. Це уточнення важливе для подальшого викладу...

Олександрійська інспекція у справах неповнолітніх (ІСН) знаходиться в одному під'їзді з перукарнею, навіть двері поряд. Щоб відвідувач не блукав, дівчата з перукарні відчиняють двері навстіж. Ще піднімаючись сходами, відчуваєш пахощі парфумів. Чомусь згадалося, що в одного мого знайомого був незвичайний репет від поганого настрою —

раз уже й напідпитку додому прийшов. Звідки це в нього? Контролювати намагалася, все ходила навколо клубу, щоб бачити, з ким він там дружить, гуляє. А це ось сьогодні зустрів з другом мене на площі, почав обзивати останніми словами, поки його ж товариш і не присоромив. Я відразу й до вас... Що з ним робити? Коли ранком сніданок в постіль подавала (дуже любив «120 хвилин» дивитися), то була хороша, а тепер з кулаками кидається за те, що не ту футболку випрала. Незабаром брат мій, шахтар, приїде, то може, провчить, поб'є його, щоб на матір руку не піднімав...

У цій розплачливій сповіді жінки, певільним свідком якої я став, переплелися материнський біль, відчай, образа і... повне незнання (або ігнорування) азів педагогіки.

«Педагогічно занедбана дитина» — такий термін довелося якось почути у стінах ІСН. Тому не може не викликати поваги нелегка робота інспекторів, котрі, певно, повинні володіти трохи більшими людськими якостями, ніж ми, прості смертні. І навіть більшими, ніж шкільні педагоги, адже вони знаходяться на «останньому рубежі» — ця жінка у своєму відчаї йшла вже не до вчителів, а до педагогів з міліцейськими погонами: «Допоможіть!»...

клопотання в обласне управління внутрішніх справ про звільнення її з лав міліції «у зв'язку з невідповідністю...». Всі, з ким мені довелося розмовляти, — начальник міського відділу внутрішніх справ Ю. М. Та-

на ганьбить мундир працівника міліції».

«За цей період зарекомендувала себе з негативного боку. Всі доручення виконувала неякісно».

«...Не буває в школах

де згадувати ці факти своєї біографії».

— Після тієї аварії в Звенигородці я протягом дня перебувала в шоковому стані, а мої співробітники задавали мені різноманітні компроме-

зборах, засіданнях товариського суду... Але що поробиш, доводиться повторювати, хоч до їхнього голосу не прислухався.

Ні, я зовсім не проти милосердя і людяності, якими, судячи з усього, керувались в УВС при розгляді справи Л. Шкарупи, і повірили їй востаннє (вже вкотре!). Але давайте будемо людяними до кінця і задамося питанням: ви впевнені, що юнак чи дівчина, що вступили в суперечку з оточуючими і самим собою, знайдуть в особі Любові Олександрівни друга і порадника, котрий виведе їх з того складного лабіринту?..

І цей матеріал зовсім не переслідує одностайно мету — добитися її звільнення з міліції. Зовсім ні. Просто наведені факти підтвердили, як нелегко нам дається перебудова і гласність.

Що кинулось у вічі багато хто з працівників міського відділу в бесідах поводили себе обережно, наче боялися сказати щось зайве. Хоча їхні виступи і висновки на тих згаданих зборах в приводе поведінки інспектора були куди сміливішими й емоційнішими.

Але тоді вони були переконані у справедливості своїх слів. А тепер? Мабуть, знову ж такі переконані, але з однією обмовкою — справедливості ця не для них. І те, за що одних карають, то іншим — дозволяється. Але погодьтесь, що ні дисципліни, ні справедливості вибіркової не буває, як, до речі, і закону. «Кодекс законів про працю УРСР» — один.

І тривожить те, що ті самі люди, які гаряче говорили «таким не місце в міліції», тепер в розмовах зі мною іноді просто відмовчувалися. Хоча, звичайно, далеко не всі представники влади втратили віру у справедливості.

...Ще одне спостереження, на цей раз із власного досвіду участі в роботі комсомольського оперзагону. Янось у відвертій розмові з досвідченим вже інспектором почув:

— Оце вчора приходив мій колишній підшефний, зараз уже голова сім'ї. Приходив, щоб дорікнути: «Чого ж ви тоді, коли вперше спіймали мене на гарячому, піддалися на вмовління батьків, на мої прохання? Скільки я довів після цього наламав, скільки років бездумно втратив. Спасибі іншому дільничному, хоч скільки мама і проплакала, але якби він мене не зупинив, коштувало б далі».

— Ось так, — зітхнув мій знайомий, — став ворогом, а хотів як краще.

...Коли я запитав Любов, як вона розцінює ту подію, що привела її до виключення з комсомолу, вона відповіла:

— Звичайно, неприємний випадок. Але, знаєте, нічого страшного. Просто зробили з мухи слона...

Микола МЕДВЕДЬ,
м. Олександрія.

„ЗВІЛЬНИТИ!“

одностайно ухвалив колектив Олександрійського міськвідділу внутрішніх справ. Але обласне УВС вирішило по-своєму...

разанов, замполіт М. М. Ягоденко, колишній начальник ІСН і секретар комсомольської організації міськвідділу В. Шербань (нині — другий секретар міського комітету комсомолу), інші працівники міліції — всі говорили, що були тільки за звільнення Шкарупи. Що недивно, адже це хоч і надзвичайна подія, але такі випадки вже траплялися і порушників неодмінно чекав закономірний фінал — розставання з міліцією. Тому, звичайно, всі були переконані, що так буде і цього разу. Як був переконаний і комітет комсомолу, котрий, думається, справедливо вважав, що людина, яку виключили з комсомолу, навіряд чи зможе чомусь навчити підлітків. Тим більше «важких». Однак в обласному управлінні внутрішніх справ розсудили інакше...

на своїй діяльності. Допускала випадки порушення службової дисципліни, вживання спиртних напоїв. Ми вже обговорювали це питання в колективі, і було рішення звільнити, однак їй повірили, дали строк виправитись. Але вона наше довір'я не виправдала і зараз виявляє нещирість у своїх виправданнях».

«Приєднуюсь до попередніх виступаючих — Шкарупа Л. О. не місце в органах внутрішніх справ».

Не став би вас утруднювати читанням цих виступів, але ці слова пролунали... вже п'ять років тому на загальних зборах Олександрійського районного відділу внутрішніх справ. Саме в райвідділі за направленням комсомолу і починала Л. Шкарупа свою роботу після закінчення Ялтинського педучилища. Тоді ж для підвищення кваліфікації відправилася на курси перепідготовки спеціальної середньої школи міліції при Кієвському міськвинкомі. На три місяці. Але повернулася раніше. Спочатку, виїхавши на природу, «вчинила бійку у нетверезому стані», потім не з'явилася на ввізну перевірку, завітала до навчального закладу аж о 7.30 ранку наступного дня, після чого й була відрахована зі школи.

Ось так починалася робота в міліції, робота по вихованню і перевихованню «важких» підлітків... Терпів колектив увірвався, коли в робочий час невідомо чому вона опинилася в легковому автомобілі громадянина Антонія Г. Л. на околиці с. Звенигородки, де й потрапили в аварію. Тоді й відбулися ці збори, на яких за незабезпечення дорученої ділянки роботи, систематичні порушення службової дисципліни постановили клопотати перед УВС Кіровоградського облвинкомом про звільнення молодшого лейтенанта міліції Шкарупи Любові Олександрівни з органів внутрішніх справ. Голосували «за» — 25 чоловік, «утримались» — ніхто, «проти» — нікого.

Втім, чомусь одна думка в Кіровограді переважила 25 голосів в Олександрії. Історія повторилася через чотири роки, знову керівництво УВС повірило в чудодійні здатності «самоперевиховання», а ще через рік Любов на моє прохання була

туочі питання, тож я цілком могла сказати щось таке, що при службовому розслідуванні могло обернутися проти мене. Коли постало питання про моє звільнення, поїхала до начальника УВС. Там сказали: «Ніх з таким начальником і замполітом працювати, то краще перевести в інший відділ». Так я опинилася в Компартії. Менше ніж через рік повернулася в Олександрію, тепер у міський ВВС. Тут начальник інспекції у справах неповнолітніх відразу поставився до мене упередженно. Через кілька місяців роботи внісся до комсомольській лінії сувору догану без занесення в облікову картку.

— Це за порушення режиму секретності?

— Ні, то інше. Та й те стягнення було необгрунтованим — ніякі ті документи не секретні...

«Обіцяю, що ніколи такого не повториться, виправдаю себе добросовісно і безкорисною роботою» — чомусь згадалися ці слова з її пояснювальної, датованої 1982 роком.

Що на це сказати? Те, що керівництво міськвинкомом, вже знаючи про попередню «діяльність» Шкарупи на ниві виховання, категорично було проти прийняття її на роботу. Але над ним теж є керівництво. Чи те, що з ким я не розмовляла в міськвідділі, підтверджували, що новий інспектор у справах неповнолітніх справді мала численні недоліки в роботі, зволікала з реагуванням на заяви, регулярно проводила лекції серед молоді на правову тему, недостатньо була на своїй діяльності.

Робота інспектора у справах неповнолітніх не проста. І головна її мета, як висловився В. Шербань, — прикривати «постачання» кадрів для злочинності дорослих. За цим стислим формуванням — напружена і копітка робота з кожним юнаком і дівчиною, що пішли хибним шляхом. Тут і справді проходить останній рубіж: або-або. І кожна невдача цілком може обернутися зламаною людською долею. Від інспектора здебільшого вимагається не тільки знання та досвід, не тільки вміння регулярно, як поні самі кажуть, «топтатись» на діяльності, а щось пагоміше...

Втім, повторюю прописні істини, про які схвильовано говорили і працівники міліції на

тонкий і приємний аромат духів. Але, думаю, це навіряд чи допомогло б матерям і батькам, котрі з важким серцем прямиували в інші двері — в інспекцію. Скільки материнських сліз бачили і чули ці стіни, скільки гірких сповідей довелося вислухати працівникам міліції і скільки довелося побачити роблено-безтурботних дівочих посмішок і, навпаки, насуплених хлопчачих поглядів...

— Мій Сашко в сьомому класі військовим мріяв стати, привчався до дисципліни. Бувало, прибіжить: «Мамо, я ще двадцять хвилин погуляю». А тепер... Ночувати не прийшов, ледве вийшла його у товариша. Хотіла покарати — поліз битися, друзі його зупинили. Почав курити,

Любов Шкарупа — не «важкий» підліток, як може дехто подумати. Вона... інспектор у справах неповнолітніх і місце, куди жителі викликали міліцію, і звідки її виводили у «стані середнього сп'яніння», було якраз її робоче місце, ця сама інспекція...

Втім, чого ж «було»? Вона й зараз, вже рік після цих подій, продовжує працювати, перевиховує таких, як Сашко, наставляє на путь істинний «важких» дівчаток. Хоча з комсомолу вона була виключена із формулюванням «за перебування на робочому місці в п'яному вигляді і за дискредитацію звання працівника міліції», а після товариського суду офіцерської честі і атеїстичності було направлено

Сама Любов пояснює це так:

— Поїхала в управління, попрохала, щоб залишили. Повірили...

Що ж, такі випадки трапляються — люди віряють в її щирість розкажання, колектив бере її на поруки. Але ж тут навпаки — колектив був проти її подальшої роботи, тому що, як було сказано в одному з виступів на комсомольських зборах, за одним вчинком однієї людини судять «за всю міліцію». До того ж, думається, міліція не зовсім підходить місце для перевиховання порушників, тим більше — в інспекції у справах неповнолітніх.

«Шкарупа допускала випадки пияцтва, і ми не можемо довірити їй працювати з підлітками, во-

11 червня 1988 року

понеділок

13 ЧЕРВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна Голландії — збірна СРСР. 10.15 — Новини. 16.00 — Новини. 16.10 — «Основні економічні знання». Тележурнал «Апрор». 16.40 — «Григорій киніжки». Мультфільм. 16.50 — Новини. 16.55 — «Здрастуй, музику!». 17.45

вівторок

14 ЧЕРВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Мультфільми «Лелека», «Давай дружити», «Веселе курча», «Горобчик». 9.10 — Назустріч XIX Всесоюзній партійній конференції. Прем'єра док. телефільму «На шляхах перебудови». Фільм 1. 10.20 — Новини. 16.00 — Новини. 16.10 — «Ми танцюємо й співаємо». 16.30 — Фільм — дітям. «Академія ланцюгів». 1 серія. 17.55

середа

15 ЧЕРВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна ФРН — збірна Данії. 2 тайм. Збірна Італії — збірна Іспанії. 2 тайм. 10.15 — Новини. 16.00 — Новини. 16.10 — Співає камерний хор Будинку культури залізничників м. Свердловська. 16.35 — Фільм — дітям. «Академія ланцюгів». 1 серія. 17.55 — Новини. 18.00 — «Ділові особи». 18.45 —

четвер

16 ЧЕРВНЯ

ЦТ (I програма)

8.00 — «Від столиці до столиці». Телеміст. Зустріч депутатів Верховної Ради СРСР і членів Конгресу США. 8.00 — Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна Англії — збірна Голландії. 2 тайм. Збірна Ірландії — збірна Іспанії. 2 тайм. 10.15 — Новини. 16.00 — Новини. 16.10 — Назустріч XIX Всесоюзній партійній конференції. Прем'єра док. телефільму «На шляхах перебудови». Фільм 2. 10.40 — Новини. 16.00 — Новини. 16.15 — Прем'єра

п'ятниця

17 ЧЕРВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — «Поради чемпіонів спортсменам-початківцям». 9.10 — Назустріч XIX Всесоюзній партійній конференції. Прем'єра док. телефільму «На шляхах перебудови». Фільм 3. 10.10 — Новини. 16.00 — Новини. 16.15 — Програма Київської студії телебачення. 17.20 — Новини. 17.25 — «Портрет сучасника». Прем'єра док. теле-

субота

18 ЧЕРВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.30 — Танцює «Лісма». 9.00 — «Рук без небезпек». 9.30 — «Рейс крізь пам'ять». 10.20 — «Лісова хроніка». 10.30 — «Зупинися мить!». Нарис. 11.00 — Перебудова: проблеми і рішення. 12.30 — «В країнах соціалізму». 13.00 — Прем'єра мультфільмів. 13.30 — «У світі тварин». 14.30 — Новини. 14.40 — «Для всіх і для кожного». 15.10 — «Роки, покоління, пісні». 16.10

неділя

19 ЧЕРВНЯ

ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.15 — Ритмічна гімнастика. 9.00 — «Станій! журавель». Мультфільм. 9.15 — Тираж «Спортлото». 9.30 — «Будильники». 10.00 — «Служу Радянському Союзу». 11.00 — «Ранко-ва пошта». 11.30 — «Клуб знайомих». 12.30 — Музичний вісник. 13.00 — Сільська година. 14.00 — «Здоров'я». 14.45 — Прем'єра док. фільму «XX століття. Сторінки історії Відплати». Фільми 1 і 2. 17.20 — Сьо-

— Футбольний огляд. 18.15 — «Після». Комп'ютери: перспективи і реальність. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Назустріч XIX Всесоюзній партійній конференції. Обговорюємо Тези ЦК КПРС. 19.30 — Прем'єра фільму-концерту «Монолог про російську пісню». 20.00 — Всесоюзна читальна конференція. Зустріч з редколегією і авторами журналу «Новий мир». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови.

21.50 — Прем'єра фільму-опери «Вертер». Музика Ж. Массне. 23.40 — Сьогодні у світі.

УТ

16.30 — Новини. 16.40 — «Свято народної музики». 17.35 — Телефільм «Зерно рожевої пшениці». 18.05 — День за днем. (Кіровоград). 18.20 — Наші довідки. (Кіровоград). 18.30 — Літературний театр. «Слово о пол-

ку Ігоревім». 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — «Час рішення — час дій». 20.05 — Валет на льоду. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «Хорова Вітчизняна спадщина». У перерві — 23.00 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.20 — Кіноальманах «Горизонт».

8.50 — Виступ Київської чоловічої хорової капели імені Л. Ревуцького. 9.15 — Італійська мова. 1 рік навчання. 9.45 — Фільм — дітям. «Пригоди в канікули». 1 серія. 10.55 — В.А. Моцарт. Концерти для фортепіано з оркестром. 11.35 — «Приморський пес «Аллі». Художничий фільм із субтитрами. 12.40 — «Міста і роки». Док. телефільми «Астара», «Сухумі». 13.25 — Новини. 13.30 — Денний сеанс повторного теле-

фільму. «Червоне і чорне». Худ. телефільм. 1 серія. 18.00 — Новини. 18.15 — «Служу Радянському Союзу». 19.15 — Музичний вісник. 19.45 — Прем'єра док. фільму «Давніні надії». 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Міжнародна панорама. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Режиса. 21.55 — «Пароль знала двоє». Худ. фільм. 23.20 — Новини. 23.30 — Футбольний огляд.

— Новини. 18.00 — Знайомтеся: делегати XIX Всесоюзної партійної конференції. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.05 — «А що буде з морем?». Нарис про першого секретаря Казд-ордінського обкому Компарті Казахстану С. Ауельбекова. 19.50 — Назустріч XIX Всесоюзній партійній конференції. Прем'єра док. телефільму «На шляхах перебудови». Фільм 1. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Півня-88. 22.10 — Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна

Італії — збірна Іспанії. В перерві — 23.00 — Сьогодні у світі.

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Програма «Врастерство». Вагатовнаціональна Оледица. 10.15 — «Відеофільм-балет «Ольга». 11.45 — Новини. 12.00 — Концерт іспанської музики. 16.30 — Новини. 16.40 — «Сонячне коло». 17.05 — Програма фільмів студії «Укртелефільм». 17.50 — Живе слово «Про що роз-

повіли голуби хвилі». 18.30 — Виступ дитячого вокального ансамблю «Скрипка». 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Концерт. 20.30 — На трибуну XIX Всесоюзної партійної конференції. «Дума» делегата. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Худ. фільм «Ярослав Мудрий». 1 серія. 23.00 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.20 —

Танцює ансамбль «Агідель». 8.50 — «По залах Державної Третьяковської галереї». Науково-популярний фільм. 9.20 — Французька мова. 1 рік навчання. 9.50 — Фільм — дітям. «Пригоди в канікули». 2 серія. 11.00 — Французька мова. 2 рік навчання. 11.30 — «Приватна хроніка часів війни». Док. телефільм. Фільм 1. 12.30 — Новини. 12.35 — Прем'єра док. телефільму «Чотири дні у травні». 13.05 — Денний сеанс повторного теле-

фільму «Червоне і чорне». 2 серія. 18.00 — Новини. 18.15 — «Я, ти і всі ми разом». 19.00 — Д. Брубен. Композиція для двох фортепіано. 19.10 — Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна ФРН — збірна Данії. В перерві — 20.00 — Вечірня казка. 20.10 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Прем'єра док. фільму «Портрет Радянського Союзу». 7 серія. «Країна революції». 22.40 — Новини. 23.50 — Музична перетача «Ранкова пошта» (повтор).

Сьогодні у світі. 19.05 — «Прошу слова». Виступ письменника М. Рощина. 19.20 — Мультфільм «Казочка про комахечку». 19.30 — Перебудова: проблеми і рішення. Обговорюємо Тези ЦК КПРС до XIX Всесоюзної партійної конференції. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Мультфільми для дорослих «Здоров'я починається вдома». «П'яні вишні». 22.10 — Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна Ірландії — збірна СРСР. У перерві — 23.00 — Сьогодні у світі.

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Худ. фільм «Ярослав Мудрий». 1 серія. 10.25 — Село і люди. 10.55 — С. Рахманінов. Симфонія. 11.55 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — «Наука і час». Діяльність центру науково-технічного забезпечення Херсонського АПК. 17.10 — Грані пізнання. Тележурнал про музей «Софія Київська». 17.50 — «Художня панорама». Художник Ю. Горбачов. 18.30 — Тверезість — норма життя. (Кіровоград). 19.00 — Ак-

туальна камера. 19.30 — Концерт фольклорного ансамблю «Калина». 20.15 — До XIX Всесоюзної конференції КПРС. «Завіримо час». У парт-організацій Івано-Франківської області. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Худ. фільм «Ярослав Мудрий». 2 серія. 23.05 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.20 — «Тільки голос». Фільм-концерт за участю Л. Зінціної. 8.50 — «По залах Російсько-

го музею». Науково-популярний фільм. 9.20 — Німецька мова. 1 рік навчання. 9.50 — Фільм — дітям. «Пригоди в канікули». 3 серія. 11.10 — Німецька мова. 2 рік навчання. 11.40 — «Приватна хроніка часів війни». Док. телефільм. Фільм 2. «Особливе призначення». 12.40 — Новини. 12.45 — «Дорослі і діти». На берегах великої ріки». Док. телефільм. 13.05 — Денний сеанс повторного телефільму «Червоне і чорне». 3 серія. 18.00 — Новини. 18.10 — Назустріч XIX Все-

союзній партійній конференції. «Сільська година». 19.10 — Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна Англії — збірна Голландії. В перерві — 20.00 — Вечірня казка. 20.10 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Екран док. фільму Прем'єра док. фільму «Пробудження». Про вплив процесу перебудови на свідомість людей. 22.50 — Лауреати Мінського курсу ім. П. Чайковського. Народна артистка СРСР Т. Синявська. 23.35 — Новини.

мультфільмів «Верединський Мурад». «Бабусин урок». 16.35 — «Я, ти і всі ми разом». 17.20 — Новини. 17.25 — «Музична скарбниця». Концерт з творів Г. Свиридова. 18.15 — «Людина і закон». По виходу постановки ЦК КПРС «Про стан боротьби із злочинністю в країні і додаткові заходи по попередженню правопорушень». 18.45 — Сьогодні у світі. 19.05 — «Борги пап». «Шумить Катюша». Про долю Грісської Алти у зв'язку з будівництвом ГЕС на Катуні. 19.40 — «Валерина на кораблі». Мультфільм. 20.00 —

Назустріч XIX Всесоюзній партійній конференції. Прем'єра док. телефільму «На шляхах перебудови». Фільм 2. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «Від столиці до столиці». Телеміст. Зустріч депутатів Верховної Ради СРСР і членів Конгресу США по закінченні — Сьогодні у світі.

УТ

16.30 — Новини. 16.45 — Кіноальманах «Горизонт». 17.25 — Співає ансамбль «Кантілена». Одеської школи мистецтв. 17.40 — Про-

грама передач. 17.45 — Зустріч з цирком. 18.30 — Фільм-концерт «Лечу до тебе мрією». 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Музичний фільм. «Жив був Іванко». 19.50 — Київські ескізи. Штрихи до портрета міста. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Молодіжна студія «Гарт». 23.20 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.20 — Концерт Державного ансамблю народного танцю Азербайджанської РСР. 8.50 —

«Перебудівники». Науково-популярний фільм. 9.15 — Іспанська мова. 1 рік навчання. 9.45 — Фільм — дітям. «Пригоди в канікули». 4 серія. 11.15 — Іспанська мова. 2 рік навчання. 11.45 — «Приватна хроніка часів війни». Док. телефільм. Фільм 1. «Обличчя до обличчя». 12.45 — Новини. 12.50 — Прем'єра док. телефільму «Мамі, мій мамі». 13.10 — Денний сеанс повторного телефільму «Червоне і чорне». 4 серія. 18.00 — Новини. 18.15 — Народні мелодії. 18.25 — Ритмічна гімнастика. 18.55 —

«Я люблю тебе, життя». Телевізійний фотоконкурс. 19.00 — Головна редакція міжнародного життя представляє: «9 студій». За підсумками радянсько-американської зустрічі на вищому рівні в Москві. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Прем'єра док. фільму «Одеська альтернатива». 20.25 — «Не можна не співати». Концерт-нарис. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «Друзі і роки». Худ. фільм. 1 серія. 22.55 — Прем'єра док. телефільму «Андерс Рубльов». 23.25 — Новини.

фільмів «Дендрарій в степу». «Заповідна гора». 17.45 — Фестиваль Індії в СРСР. 18.15 — «Наш сад». 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — «Про це, товаришу, не заздати не можна...». Про професію лоточника-випробувача. 20.00 — Назустріч XIX Всесоюзній партійній конференції. Прем'єра док. телефільму «На шляхах перебудови». Фільм 3. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «Маленький інакшій хлопчик». Вокальний цикл Р. Павла. 22.10 — Футбол

Чемпіонат Європи. Збірна ФРН — збірна Іспанії. По закінченні — «Погляд». Вечірня інформаційно-музична програма.

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Худ. фільм «Ярослав Мудрий». 2 серія. 10.30 — Любитель хорового співу. 11.00 — Кінопрограма «Земля і люди». 11.30 — Новини. 11.45 — Молодіжна студія «Гарт». 16.30 — Новини. 16.40 — Грають юні музич-

канти. 17.10 — Науково-популярний фільм «Нам'яте у Прип'яті». 17.30 — Для юнкорів. «Вітер мандрів». 18.10 — День за днем. (Кіровоград). 18.30 — Народні мелодії. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Музичні зустрічі. 20.30 — На трибуну XIX Всесоюзної партійної конференції. «Дума» делегата. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Вперше на екрані УТ худ. фільм «Танці на даху». 23.00 — Новини. 23.15 — Скрип-

кові мініатюри. 23.25 — «На Київській хвилі». Інформаційний випуск.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.20 — «Ти і ми». Фільм-концерт. 8.50 — «Зберігати для нащадків». Науково-популярний фільм. 9.10 — Англійська мова. 1 рік навчання. 9.40 — Короткометражні художні телефільми для дітей. «Лізавет». «Махаре». 10.30 — Англійська мова. 2 рік навчання. 11.00 — «Друзі і роки». Худ. фільм. 1 і 2 серії

13.15 — Новини. 13.20 — Денний сеанс повторного телефільму «Червоне і чорне». 5 серія. 18.00 — Новини. 18.10 — Прем'єра док. фільму «Греблі». Про Богучанську ГЕС. 18.30 — «Діти всіх і для кожного». 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Мультфільми. 20.30 — «Незабуті музичні вечори». Співає Юрма Хіппінсон. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «Друзі і роки». Худ. фільм. 2 серія. 23.00 — Новини.

— Головна редакція міжнародного життя представляє: «Віль і надія Афганістану». 17.10 — «Прошу слова». Виступ письменника Й. Друче. 17.25 — Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна Англії — збірна СРСР. 19.20 — Мультфільм. 19.35 — «Вас запрошує артист цирку Валентин Дикунь». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — П. Штраус. Вальс на теми з оперети «Циганський барон». 22.00 — «Що? Де? Коли?». 00.00 — Новини. 00.10 — Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна Ірландії — збірна Голландії. 2 тайм.

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ритмічна гімнастика. 9.45 — «На хвилі дружби». 10.15 — На шляхах республіки Погода. (Експрес-інформація). 10.30 — В. Овчинников. «Віна і мир». Балетна вистава для дітей. В перерві — 12.20 — Новини. 13.00 — Солдатські листи. 14.00 — «Доброго вам здоров'я». «Охорона материнства і дитинства». 14.30 — Худ. фільм для дітей «Малювання і компанія». 1 серія. 15.35 — «Курсом перебудови». Обговорюємо Тези ЦК КПРС до XIX Всесоюзної партійної конференції.

ції. 16.05 — «Обережно на воді». Погода. (Експрес-інформація). 16.10 — «Закон і ми». Хочу бути мамою. 16.45 — Естрадна мозаїка. 17.00 — «Суботні зустрічі». Після щільного балу (включення Кіровоград). 18.30 — «Скарби музею України». Золотство ставовинного Чернігова. 18.45 — Мультфільм «Чому зазв'яз ховається». 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — 3 концерти Всесоюзного фестивалю мистецтв. «Київська весна 88». 20.15 — «Читаючи власні обличчя». Феномен лікаря В. Капінозовського. 20.50 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час»

21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Відеоміні. 22.55 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Програма «Думка». «Арістотель з Волоні». Науково-популярний фільм. 8.30 — Перебудова і право. 8.50 — «Співавуча». Художник К. Васильєв. М. Римський-Корсаков. 10.30 — «Здоров'я». 11.20 — «Пори року». Червень 12.20 — Релігія і політика. До 1000 ліття введення Християнства на Русі. 12.50 — «Домашня академія». 13.25 — Веселий про до-

сільську культуру Декабристи. 14.00 — «Очевидне і неймовірне». 15.00 — Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна Італії — збірна Данії. 2 тайм. 15.50 — Прем'єра док. фільму «Матенадаран». Фільм 7. «Пізнати мудрість». Фільм 8. «Поштрастіть по Росії». 16.50 — «Вибір для себе». 17.10 — «Колісник». Худ. фільм із субтитрами. 18.40 — «Музика в ефірі». В перерві — 19.45 — Вечірня казка. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Прем'єра худ. телефільму «Заповіді». 23.20 — Новини. 23.30 — «Віля каміну». Ставовинні російські романси.

години — День медичного працівника. 17.35 — Фантастика в мультиміліації. 18.00 — Міжнародна панорама. 18.45 — «І жартома, і все-рйоз». 19.30 — Прем'єра худ. телефільму «Радощі землі». 1 серія. 21.00 — «Час». 21.40 — «Музика і ми». 22.40 — Футбольний огляд. 23.10 — Прем'єра док. телефільму «Тринадцятий. Зустріч і бєсїди з Гаррі Каспаровим». 00.15 — Новини.

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ритмічна гімнастика. 9.45 —

Сьогодні — день медичного працівника. В перерві бере участь Міністр охорони здоров'я УРСР А. Ю. Романенко. 10.35 — Для дітей. «Солістка». 11.00 — Кіноекран ДАІ Погода. (Експрес-інформація). 11.05 — О. Галкін. «Жанна». Вистава в перерві — 12.10 — Новини. 13.00 — Худ. телефільм для дітей «Малювання і компанія». 2 серія. 14.05 — Музичний фільм «Шкільна опера». 14.25 — «Спадщина». Персональний розпис. 14.55 — «У нас на гастролях». Телефільм (Експрес-інформація). 15.00 —

«Село і люди». 15.30 — «Віна нам писали». 16.00 — Служа солдату. 17.00 — «Алігер». У порожньому залі. Музична програма. 17.45 — Прем'єра телефільму «Казка одного села». 18.00 — «Дитячий кінотеатр». Зустріч з автором сценарію художничого фільму для юнацтва О. Р. Чумаком. 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — Науково-популярний фільм «Клятва олімпійців». 20.40 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Худ. фільм «Двоє під однією парасолькою». 23.10 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — На зарядку ставай! 8.15 — Програма «Думка». До 85 річчя з дня народження М. Светлова. 9.10 — «Ерудит». Науково-популярний фільм. 10.10 — Російська мова. 10.40 — Науково-популярний фільм «Літаючий пролетарій». 10.55 — «На урок до вчителя». уроки В. Шаталова. 11.30 — Клуб мандрівників. 12.30 — Наука, теорія, експеримент, практика. 13.00 — Філософські бесіди. 14.00 — «Пісні Батьківщини моєї». 14.45 — Прем'єра док. телефільму «Я хо-

чу додому». 15.15 — Покажуть театри країни. В. Черних. М. Захаров. «Проводи м. експеримент». Прем'єра фільму-настанови. 17.45 — Телевізійний музичний абонемент. Бєсїди про російську хорову культуру. 18.45 — «Вічний суд». Перегляд і обговорення док. фільму режисера Т. Франка. В перерві — 20.00 — Вечірня казка. 21.00 — «Час». 21.40 — Прем'єра док. фільму «Аліна Ахматова. Листівці і кохання». 22.10 — Екран зарубіжних фільмів. Прем'єра худ. телефільму «Пастка». 23.20 — Новини.

Над номером працювали: художник — О. Босий, складач машинного набору — М. Мужиковський, складачі вручну — Л. Урсаленко, Н. Старостіна, коректор — Л. Коваленко, цинкограф — К. Драченко, друкарі — В. Чистяков, М. Янивий, відповідальний черговий — Т. Тарасенко.